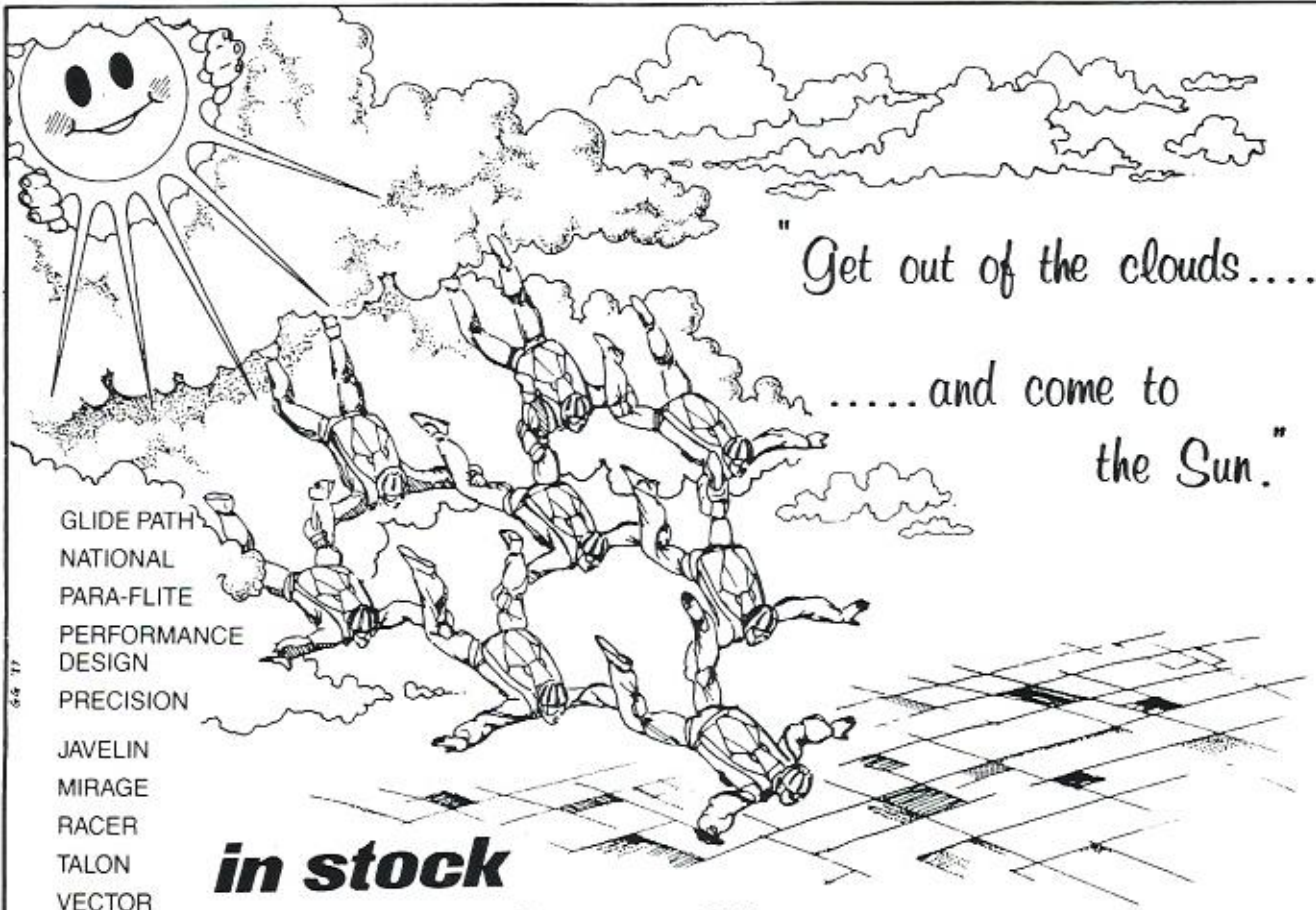

LASKUVARJOURHEILU

Finnish Magazine of Sport Parachuting

No 4 1988 vol. 12. vuosikerta. 20 mk.

"Get out of the clouds....
 .....and come to
 the Sun."

- GLIDE PATH
- NATIONAL
- PARA-FLITE
- PERFORMANCE
- DESIGN
- PRECISION
- JAVELIN
- MIRAGE
- RACER
- TALON
- VECTOR

in stock

Sunshine Factory

GEAR BAGS, GLOVES
 JUMPSUITS, ACCESSORIES

819 5th Avenue, Zephyrhills, Florida 34248

tel: (813) 788-9831

modernin
 pankkitoiminnan
 tunnus

the sign
 of modern
 finnish banking

Päätoimittaja: Mimma Lehtovaara

Ulkoasu: Pekka Palotie, Jukka Kujala, Antti Kuparsaari, Esa Nykänen

Toimituksen osoite: Laskuvarjourheilu, Malmin lentoasema, 00700 Helsinki

Julkaisija: Suomen Laskuvarjokerho, Malmin Lentoasema, 00700 Helsinki, puhelin 90-378 827

Painopaikka: Aurasen Kirjapaino, Saksankatu 1, 30100 Forssa, puhelin 916-221 00

Irtonumerohinta 20,- vuosikerta 70,-. Neljä numeroa vuodessa.

Toimitus ei vastaa artikkeleissa esitetyistä mielipiteistä, vaan jokaisesta artikkelista vastaa kirjoittaja itse.

Lehti ottaa mielellään julkaitavaksi lukijoiden valokuvia, piirroksia ja juttuja.

Kansikuva: Kameran takaa löytyy Pekka Palotie, joka kuvasi talvisen uloshypyn.

SISÄLLYS

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Julistekuva
- 6 Laskuvarjokerhojen syyskokous
- 10 Pätkelmät
- 13 Breinlokki
- 14 Näin on näreet
- 15 Suomen Ilmailuliiton syyskokous
- 16 Joensuun onnettomuuden vakavat seuraukset
- 18 Viime vuoden vaaratilanteet
- 22 Viime kesän kuvasatoa
- 26 Miljoonalaatikko
- 28 Freestyle tekee tuloaan

KUKA KISSAN HÄNNÄN NOSTAA ELLEI KISSA ITSE

Suomessa hypättiin viime vuonna laskuvarjolla yli 42.000 kertaa. Se on enemmän kuin koskaan ennen, ja vuodesta 1987 lisäystä tuli reilut 9.000 hyppyä.

Mikä kumma sai laskuvarjokansan kirmailemaan kentille ja koneisiin niin tavattomalla innolla? Kaunis ja lämmin kesä luonnollisesti houkutteli sunnuntaihyppääjät koloistaan ja tosi aktiivit pääsivät takomaan elämänsä innolla. Kauniita kesiä on, tiettävästi, ollut ennenkin, mutta silti hypymäärät kohosivat vain viime kesänä korkeuksiin ennätyksellisellä vauhdilla.

Mielenkiintoista on vaikkapa se, että kaikilla harrastus-ilmailun sektoreilla ei ole päästy räjäyttämään ennätyspankkeja, vaan lentotuntikäyrä kääntyi esimerkiksi purjelentäjillä jopa laskuun. Purjelentäjät tässä vertailuryhmänä siksi, että he ovat perinteisesti aidoimpia harrastusilmailijoita. Kuitenkaan ainoa oikea ei ole jostain syystä vetänyt, ja joskus ylenkatsottu rättisorsa-ate tuntuu purreen paremmin.

Hyppääjät leijuvat aallonharjalla, sillä oppilaita on koulutettu runsaasti ja uusia innokkaita pyrkii mukaan niin paljon kuin ehditään kouluttaa. Hyppyturvallisuuksessa Suomi on maailman kärkimaita, koulutusmenetelmät ovat kelpoa kansainvälistä tasoa ja oppilaat hyppäävät viimeistä huutoa olevilla varusteilla, sillä maasta löytyy enää pari kerhoa, jotka kouluttavat perinteisillä pyöreillä laskuvarjoilla. Hyppyhinnat ovat läntisen maailman halvimmat, eikä lentokoneitakaan tarvitse hävetä, sillä sama Cessna on hyppyyhissinä ympäri maailmaa. Upeat, isot koneet ovat kuitenkin poikkeuksia suurtenkin maiden hyppykerhoissa.

Vaikka meillä pyyhkiikin ihanasti juuri nyt, ei ehkä kuitenkaan kannata pörhistellä liikaa, sillä kehitys ei välttämättä jatku yhtä positiivisena tulevaisuudessa. Ensisijaisesti meidän on huolehdittava hyppyturvallisuuksista. Meillä ei ole varaa päästä lehtiotsikoihin surmansyöksyillä tai yltiöpäisellä koheltamisella. Vaikka kyynisesti todesankin, että onnettomuudet tuovat lisää oppilaita ja lajin kiinnostavuus paranee, niin mielestäni me emme kaipaa harrastuksemme pariin ihmisiä, jotka tulevat onnettomuustisten yllyttäminä kokeilemaan hyppäämistä.

Kaikki hyppykerhot Suomessa tarvitsevat sellaisia oppilaita, joista tulee aktiivisia lupakirjahyppääjiä, jotka osallistuvat kerhon töihin eivätkä tydy pelkästään käyttämään niitä palveluita mitä toiset niska limassa järjestävät. Sellaisia tulevaisuuden luottohenkilöitä, jotka haluavat, osaavat ja jaksavat ottaa kerhon pyörittämisen hoitaakseen kun nykyinen polvi lyö hyppyhanskat lokeroon ja alkaa uuden elämän.

Kun huolehdimme turvallisuudesta ja siitä, että uudet harrastajat jäävät kerhoon oikeiksi hyppääjiksi, jotka mieltävät myös kerhotyön tärkeyden, meillä on todella aihetta pullisteluun.

Olisi hauskaa jos vuoden kuluttua tällä palstalla voisi todeta meidän käyneen hyvin.

Toimitus pahoittelee lehden myöhästymistä ja lupaa kuroa aikataulun kiinni pikaisesti. Maksakaa kuitenkin lehden välissä oleva mitätön tilausmaksu, jooko. Ne kerhot, joiden jäsenmaksuun lehti kuuluu hoitanevat asian konttätilauksella.

Mimma Lehtovaara

LASKUVARJOKERHOJEN SOMA KONSENSUSKOKOUS

Kerhojen syyskokouksen yksi tärkeä tehtävä on antaa esitykset laskuvarjourheilun keskuustoimikunnan (LuKT) puheenjohtajaksi ja varapuheenjohtajaksi sekä sen neljän alakomitean, kilpailu, koulutus, kalusto, määräys, puheenjohtajiksi ja jäseniksi.

LuKTin puheenjohtajaksi ehdotettiin yksimielisesti edelleen Mikko Hyppöstä ja tämä ehdotus vahvistettiin Ilmailuliiton syysliittokokouksessa joulukuussa Hämeenlinnassa. Varapuheenjohtajaksi vahvistettiin niin ikään jo virassa oleva Esa Saarinen.

Komiteoista ainoastaan kilpailukomitean kohdalla yriteltiin lievää ärhäkkyyttä, sillä erityisesti Suomen Laskuvar-

jokerhon Mimma Lehtovaara esitti kritiikkiä kilpailukomitean tähänastisesta kokoonpanosta. Lehtovaara puuttui paraski-lajin voimakkaaseen edustukseen ja totesi sen laatuisten marginaalilajin tulevan toimeen vähemmälläkin edustajilla. Hänen mielestään suomalaista kilpahyppäämistä pitäisi kehittää lähinnä taito/tarkkuuslajeissa ja kuviohyppyissä, sillä näissä lajeissa suomalaisilla voisi olla mahdollisuus menestyä kansainvälisesti.

Alppiparaski ei tule koskaan olemaan suomalaisten heiniä, sillä täältä puuttuvat lajin harjoittelun kannalta oleelliset vuoret ja toisaalta raha, jonka avulla joukkue saataisiin vuorten luo. Nordic-paraski puolestaan on kutistunut Suomi-Ruotsi maaotteluksi eikä näin ollen tarjoa kansainvälistä pohjaa.

Lehtovaaran näkemyksiin ainakin osittain ja hillitymmässä muodossa yhtyi Mikko Hyppönen, joka totesi, että kilpailukomitean tarkkuuslajien edustajat hallitsevat paraski-lajinkin eikä erillistä edustajaa (edustajia) tälle kilpailumuodolle tarvita.

Käydyn keskustelun jälkeen kilpailukomitean jäseniksi ehdotettiin Hannu Laitista puheenjohtaja, Hannu Havia kuviohyppy, Esa Huusari taito/tarkkuushyppy, Risto Aittomäki tuomarijäsen. Kokous kehotti vakavasti ottamaan oheiset nimet huomioon ja niin ikään kokouksen kantana oli, että kyseiset neljä jäsentä nittävät kilpailukomiteaan.

Tuore puheenjohtaja tosin ilmoitti tarvitsevansa komiteassa paraskilajin edustajaa lähinnä sen työllistävyyden tähden.

Laskuvarjokerhojen edustajat istuivat yhteisen pöydän ääreen marraskuun puolivälissä pitämään menneen vuoden katsausta ja suunnittelemaan tulevia.

Leimaa antavana oli paitsi laimea osallistuminen myös kohtuullinen tyytyväisyys, sillä ainakaan henkilövalinnoissa ei päästy edes kunnan väittelyyn.

Menneen kesän kilpailulumat

Laitinen kävi läpi katsauksessaan komiteansa plussat ja miinukset kuluneelta vuodelta.

Hän näki positiivisena sen, että eri tehtäville on löytynyt tekijät ja kilpailumatkojen rahoitus on onnistunut kohtuullisesti. Laitinen kehui komiteaansa luotettavaksi, yhteistyökykyiseksi ja työteliääksi. Komitean työskentelyn toimivuus onkin ensisijainen edellytys kilpailutoiminnan kehittämiseksi.

Laitinen totesi myös, että taito/tarkkuuspuolella ja kuviohyppyssä ollaan PM-tasolla kärkijoukoissa, mutta paraskilpailuissa häittää tuloksiin pääsyä laskettelon osuus.

Kilpailupuolen ongelmana Laitisen ja muidenkin kokousedustajien mukaan on ikäinen rahan puute. Vaikka joukkueet ja niiden johtajat ovatkin pystyneet keräämään jonkin verran varoja, ei kunnollisia koko lajin kattavia sponsorisopimuksia ole pystytty solmi-
maan.

Kuten lakonisesti todettiin, maailmanmestaruus voisi auttaa tässä asiassa, sillä hyppäämisen profiili on edelleen varsin matala. Lajia ei tunneta eikä siinä olla menestytty kovinkaan kaksisesti maailmalla – siinä selvät syyt rahan puuttumiselle. Haussa on edelleen pätevä rahankerääjän paikka, ikävä vain ettei hakijoita epäkiitolliseen toimeen ole.

Edessä on edelleen niukuuden jakoa eikä tulevaisuus tässä asiassa välttämättä ole mennyttä aikaa ruusuisempaa.

Koulutuksessa suuria muutoksia

Koulutuspuolen yksi selkeä muutos on kauan puhutun luokkajärjestelmän toteutuminen vuoden 1989 alussa.

Koulutuskomitean uusi ja vanha puheenjohtaja Kristian Enqvist esitteli tulevan luokkajärjestelmän:

A-luokan lisenssin saisi oppilas hyppysiinsä kahden itseaukaisun jälkeen ja tämä olisi ikään kuin ensimmäinen etappi oppilaan elämässä. B-luokassa oppilas toimii jo koko lailla itsenäisesti ja opettelee erilaisten suoritusten avulla itsensä hallitsemista sekä vapaassa pudotuksessa että varjon varassa.

C-luokkalainen on kuin tämänhetkinen kelpoistuostodistushyppääjä mikä puolestaan on sama asia kuin vanha kunnan lupakirjahyppääjä. C-lisenssi (luokka) plakkarissa saa toimia itsenäisesti ilmailumääräysten ja Suomen Ilmailuliiton ohjeiden puitteissa. Nykyiset lupislaiset saavat automaattisesti C-lisenssin kun uusivat papereitaan. Ei siis ole kiirettä, vaan luonnollinen vaihtuvuus huolehtii asiasta. Lisenssin myöntää siis Ilmailuliitto.

D-lisenssin omaavaa nimitti Enqvist ehdottomaksi luottohenkilöksi. Tällaisen erinomaisen hyppääjän taidot ovat selälaisella tasolla, että hänet uskaltaa laskea koneeseen, vaikka naama ei olisikaan tuttu. Lisenssin vilautus ikään kuin avaa portin taivaaseen.

Luokkajakoon palaamme tarkemmin lehden seuraavassa numerossa.

Koulutuspuolen haasteisiin kuuluu myös jatkokoulutusohjelman käyttöönotto, koska on huomattu etteivät kerhot pysty riittävästi huolehtimaan yhtenäisestä jatkokoulutuksesta. Alan oppaasta saadaan riittävät teoriatiedot tielle kohti D-luokkaa. Opas on ollut kahdella lausuntokierroksella kaikkien kerhojen koulutus-päälliköillä ja nyt se alkaa olla puhtaaksikirjoitettu ja LuKTin käsittelyä vaille. Jatkokoulutusopas astui voimaan tammi-kuun ensimmäisenä tänä vuonna.

Samoin on alkeiskursseilla käytettävä oppilaan opas ollut tarkennuskierroksella ja uudistettua laitosta päästään käyttämään ensi koulutuskau-
den alusta.

AFF- ja tandemkurssiasioita edistetään tulevalla kaudella ja tähtäimessä on ensimmäisten AFF-oppilaiden kouluttaminen ja tandem-kouluttajien opetus kesällä 1989.

Koulutuskomitean valinta sujui ilman keskusteluita, sillä koulutus-päälliköt pitivät asiaa yhteisen seminaarin jo aiemmin.

Puheenjohtajana jatkaa Kristian Enqvist Turusta, jäsenenä Suomen Laskuvarjokerhon uusi koulutus-päällikkö Esa Nykänen, Utin Laskuvarjokerhon Anssi Horppu ja Jukka Autti.

ILMAILULIITON ORGANISAATIO LASKUVARJOHYPPÄÄJÄN KANNALTA

Ilmailuliiton jäsenkerhot, yhteensä yli 200, joista n. 20 laskuvarjokerhoa. Jäseniä liitossa yhteensä yli 15.000.

Ilmailuliiton hallitus, jossa 21 jäsentä. Hallitukseen kuuluu laskuvarjourheilun keskustoimikunnan (LUKT) puheenjohtaja.

Laskuvarjourheilun keskustoimikunta LUKT, yksi liiton 8:sta keskustoimikunnasta. Täällä siunataan alakomiteoiden tekemät päätökset tai tehdään omia ratkaisuja.

Kalustokomitea
– kalustoasiat

Kilpailukomitea
– kilpailuasiat

Koulutuskomitea
– koulutusasiat

Määräyskomitea
– määräysten teko

Tuomarijaos

Ilmailuliiton varjohuoltoyritys pystyyn?

Kalustoasioiden selkein uudistus on Ilmailuliiton yhteyteen mahdollisesti perustettava pelastus- ja urheiluvarjojen huoltokorjaamo, joka myös välittää varjoja ja alan tilpehööriä asiakkaille, siis esimerkiksi meille. Tämänkaltaiselle toiminnalle on selvä tarve, sillä tällä hetkellä ei Suomessa ole yhtään alan yritystä, jonka toimitukset olisivat voimassa eivätkä kerhojen kalustopäälliköt pysty selviämään jatkuvasti kasvavasta työmäärästä.

SIL:n yritys pystyisi varmasti palvelemaan asiantuntevasti hyppääjiä ja voidaan kai vaatia ja olettaa, että liiton yrityksen työn laadussa ei ole moitittimista.

Huoltoyrityksen asiakaskuntaan kuuluvat myös purjelentäjät, sillä heidän pelastusvarjojensa huolto on ollut heitteillä jo pidemmän aikaa.

Kaluston yhdenmukaistaminen otetaan tavoitteeksi edelleenkin, sillä se edesauttaa sekä kerhojen kalustohenkilöstön kouluttamista että koulutusasioiden kehittelyä.

Erityisen huolestunut kalustomestareiden puuttumisesta pohjoisen kerhojen alueelta oli Kemin Laskuvarjokerhon Seppo Vallo, joka peräänkuulutti tehokkaampaa koulutusta ja alueellista tasa-arvoa.

Määräykset hallinnassa

Määräyskomitean työtä ei ruodittu yksityiskohtaisesti, sillä sen tulokset näkyvät kaikkien muiden komiteoiden työskentelyssä ja toisaalta muut komiteat voivat antaa lausuntoja oman alansa määräysasioista.

Pari vuotta sitten uudistetuissa hyppymääräyksissä on ennakoitu tulevaa valvontavastuun siirtoa tai Ilmailuliiton valvonnan avustustehtävää eikä tavallinen hyppääjä huomaa merkittävää eroa käytännössä. Paperisota tosin hellittää, sillä luokkakelpoisuudet C ja D, hyppymestarin paperit ja kalustomestarin oikeudet myöntää liitto ja oppilaskortit sekä lisenssit A ja B paikallinen kerho. Ilmailuhallitus tyytyy (toivottavasti) siunaamaan hankkeet.

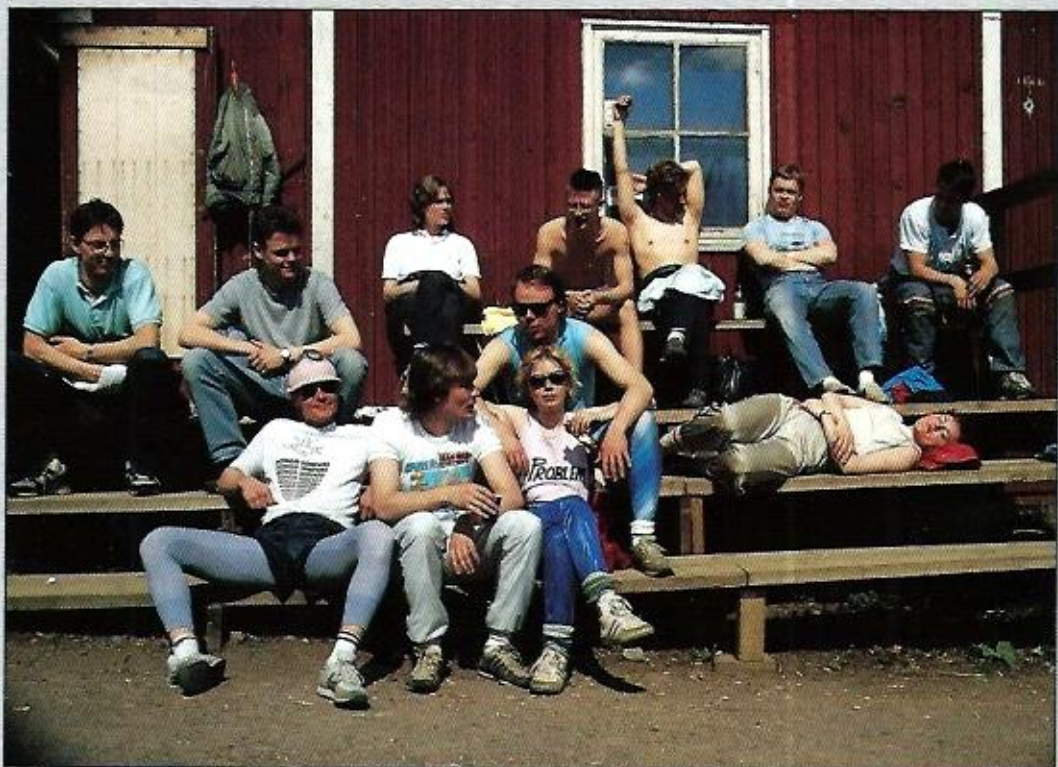
Määräyskomiteassa jatkavat edelleen Markku Hiedanpää, Timo Lampinen ja Eero Kausalainen.

Kristian Enqvist: Koulutuskomitean toimintasuunnitelma vuodelle 1989

Tarkoituksena on ottaa uusi luokkapohjainen jatkokoulutusohjelma käyttöön heti hyppykauden alusta, sisältäen itse ohjelman, oppilaan oppaan ja oppilaskortin luokkineen. Vanhan kelpuutuksen omaavat hyppääjät tulevat uuden järjestelmän alaisuuteen kelpuutusta uusiessaan. Hyvin tärkeä osa vuoden työtä tulee olemaan uuden ohjelman toimivuuden seuraaminen, ja siihen liittyen valmius muutosten tekemiseksi nopeasti. Yhteydenpitoa koulutuspäälliköihin kannattaa jatkaa vuoden -88 mallin mukaisesti kyselyineen jne.

Vuoden -89 aikana tullaan myös kouluttamaan ensimmäiset AFF-oppilaat, sekä aloittamaan tandem-koulutus, jossa saatetaan myös päästä varsinaisten oppilaiden kouluttamiseen. Kouluttajajärjestelmän perusteellinen läpikäyminen ja saattaminen ajan tasalle on asia joka vuoden -88 suunnitelmasta jäi saavuttamatta (vrt. esim. "maakouluttajat"), joten se siirtynee vuodelle -89.

Mukana keskustelemassa ja päättämässä olivat

Eero Kausalainen Ilmailuliitto
Hannu Laitinen Utti
Esa Saarinen Jyväskylä
Mimma Lehtovaara Helsinki
Matti Karjalainen Helsinki
Sisko Hyppänen Utti
Seppo Vallo Kemi
Risto Ponto Kuopio
Jari Toivo Jyväskylä
Markku Halmesaari Vaasa
Kristian Enqvist Turku
Markku Paakkanen Utti
Mikko Hyppönen (LUKT) Rovaniemi

Kokouspäivän huono valinta esti ilmeisesti useimmat osanottajat. Ensi vuonna suuremmalla joukolla – eiks jeh!

- Tandem-hyppymestarikurssi keväällä -89.
- Riippuen töiden etenemisestä käytetään myös mahdollisesti tandem-koulutusta varsinaisessa oppilastoiminnassa.

Jatkokoulutusohjelmaan lisätään tandem- ja AFF-oppilaiden huomiointi koulutuksessa. Kartoitetaan mahdollista uutta integroitua koulutusohjelmaa, joka sisältäisi sekä tandem- että AFF-hyppyjä.

Simo Sainio: Kalustokomitean toimintasuunnitelma vuodelle 1989

Päätavoitteekseen kalustokomitea ottaa kalustonhuoltojärjestelmän kehittämisen. Tämä tarkoittaa lähinnä laskuvarjopakkaajan mukaan ottamista kalusto-organisaatioon. Laskuvarjopakkaaja olisi koulutuksen saanut varavarjon pakkaaja. Pakkaajien koulutus tulisi selvittää vuoden 1989 aikana.

Muu kalustokomitean toiminta olisi seuraavanlainen:

- 1 kpl kalustomestarikurssi (keväällä)
- 1 kpl laskuvarjotarkastajakurssi (vanhojen jatkokoulutus) (syksyllä)
- 1 kpl kalustoseminaari (syksyllä)
- Osallistuminen pohjoismaiseen kalustoseminaariin.
- Kalustontarkastajat SM-kilpailuissa.

Lisäksi tulisi kehittää kalustomestariilupien uusintaa siten, että aina lupia uusittaessa kävisi joku kalustokomitean valtuuttama henkilö tarkastamassa luvanhakijan työtilat ja työvälineet. Samalla voitaisiin tarkistaa kerhon kaluston säilytystilat.

Kurssit ja kokoukset:

- 3 kpl hyppymestarikurssia
- Tarkastushyppymestarikurssi.
- Koulutuspäällikköpalaverit keväällä ja syksyllä, aiheena mm. uuden jatkokoulutusohjelman ja alkeiskoulutusohjelman seuranta.
- Tandem-hyppymestarikurssi keväällä -89.
- AFF-kurssi jolla verestetään vuoden -88 kurssilaisten taidot varsinaisen toiminnan vaatimalle tasolle, sekä koulutetaan valmiiksi ne kuusi oppilasta, joilta jäi AFF-kelpuus saamatta vuoden -88 kurssilla.
- AFF-työryhmä:
- Työ oppaiden, määräysten ja toimintamallien osalta saatetaan loppuun.
- Ne kuusi hyppymestaria jotka eivät saaneet AFF-kelpuutustaan koulutetaan valmiiksi.
- Hyväksytetään AFF-koulutusohjelmat ja aloitetaan varsinaisten oppilaiden kouluttaminen.
- Tandem-työryhmä:
- Rakennetaan tandem-koulutusohjelma meidän olosuhteisiin sisältäen oppaat, määräykset ja toimintamallit.

tetaan 15:n taito- ja tarkkuushyppääjän leiri keväällä Tsekoslovakiassa. Lisäksi pyritään kiinnittämään kaikissa lajeissa entyistä huomiota nuorten valmennuksen kehittämiseen ja hoitamiseen.

Vastasuoritusperiaatteella tulisi ensi vuonna kutsua joukkueet Virosta ja vähintäänkin Puolasta.

Kilpaurheilun turvallisuus- ja riskitekijöihin liittyen tulisi ensi vuonna tutkia

- SM-tasoisin kilpailuihin osallistuminen oman seuran kautta, jolloin seura karsisi koulutuksen kannalta epäkypsät ja sitä kautta riskialttiit hyppääjät sekä
- tutkia vakuutusuojan muodostamisen kilpailu- ja valmennustoimintaan esim. lisenssin myyntiin tai osallistumiskelpoisuuteen liittyen.

Erytisprojekteista mainittakoon pyrkimys esittäytyä liiton nimissä Lahden MM-kilpailuissa.

Tulojen hankinta jouduttaneen myös ensi vuonna hoitamaan pääosin projekteittain ts. kilpailu- ja vastaavien joukkueiden puitteissa.

Hannu Laitinen: Kilpailukomitean toimintasuunnitelma vuodelle 1989

Komitean tärkeimpänä tehtävänä on hoitaa liitolle kuuluvat kilpailuasiat määräaikoihin mennessä.

Tulevan vuoden tärkeimmät arvokilpailut ovat RW ja Paraski MM:t, taito- ja tarkkuushyppyn PM:t sekä kaikki SM-kilpailut.

Valmennuksen osalta toteu-

Jäsenmaksut vuodelle 1989

Jäsenlaji	Jäsenmaksu + Ilmailu-lehti	
1. Varsinainen jäsen 18 v. ja yli	" + Laskuvarjourheilu-lehti	190 mk
	" + Ilmailu-lehti	150 mk
2. Nuorisojäsen alle 18 v.	" + Laskuvarjourheilu-lehti	130 mk
	" + Ilmailu-lehti	90 mk

Ilman lehteä

3. Nuorisojäsen alle 18 v.	Jäsenmaksu	20 mk
4. Perheenjäsen	"	20 mk
5. Kannatusjäsen	"	300 mk
6. Säätöjäsen	"	500 mk
Ainaisjäsen	"	500 mk

Lehtien vuosikertamaksujen osuus jäsenmaksuissa

Ilmailu-lehti	110 mk/vsk
Laskuvarjourheiluehti	70 mk/vsk

Lehtien vuosikertatilausmaksut ei jäsenille

Ilmailu-lehti	150 mk/vsk
Laskuvarjourheilu	70 mk/vsk

HUOM! Ne, jotka haluavat Laskuvarjolehden Ilmailu-lehden tilalle, ilmoittakaa asiasta liittoon 90-378 055/Tuovinen.

Turvallisuusasiaa

1. Chaser-varavarjon laukaisuongelmat

Englantilaisen Thomas Sports Equipment Ltd:n valmistamissa T.S.E. Chaser-reppuvaljasjärjestelmissä on esiintynyt vikoja, jotka saattavat estää varjon laukaisun tai lisätä laukaisuun vaadittavaa voimaa sallitusta 9,9 kp:sta 18-30 kp:iin saakka.

Ennen varjon seuraavaa käyttöä on syytä tehdä seuraavat toimenpiteet:

- Toimita tandem-järjestelmä laskuvarjotarkastajan huostaan, joka hoitaa loput toimenpiteet.
- Tarkastetaan laukaisuvarjeron suoja-putki
  - putken sisäläpimitta on oltava n. 9 mm; **ohuempaa putkea ei saa käyttää**
  - jos varusteista löytyy ohuempi suoja-putki, on se vaihdettava
- "Täkätkään" varavarjon laukaisuvarjeron suoja-putki kiinni
  - ommellaan käsitikkauksella (5-cord nylonilanka) suoja-putki kiinni repun puoleisesta päästä niin pitkältä matkaa, kuin se on käytännössä mahdollista (1-1½ tuumaa). Ommel tehdään siten, että putken sokkien puoleinen pää on suora niin pitkältä matkalta, että sokat sopivat laukaistessa kokonaan putkeen. Samalla varmistetaan, että putken suoran osan jälkeen ole-

va mutka jää niin loivaksi, että sokat pääsevät esteettä luistamaan myös mutkakohdan läpi.

4. Tarkastetaan varavarjon kovikelevy ('kilpilevy')

- levyssä ei saa olla murtumaa tai taipumaa; sellainen saattaa vaikeuttaa tai estää laukaisun
- jos levy on murtunut, on se ehdottomasti vaihdettava.

5. Tarkasta apuvarjo ja pakkaustapa

- väärä pakkaustapa ja/tai "Rambo-apuvarjo" saattavat aiheuttaa levyn taipumisen/r.urtumisen
- valmistaja ei ole ilmoittanut, mikä on oikea apuvarjotyyppi. Sellaisena voidaan kalustokomitean näkemyksen mukaan pitää kartiojousista "normaalia" apuvarjoa (esim. MA-1, SST:n alkuperäinen apuvarjo). **Voimakasjousisia apuvarjoja ei Chaserissa saa käyttää.**

Ilmailuhallituksesta on tulossa tämän tiedotteen tiedot sisältävä M-määräys lähiaikoina.

Tässä yhteydessä tiedotetaan, että Chaser-tandemin rakenneselosteessa ilmoitetaan reppu-valjasjärjestelmän maksimi-ikäsi 10 vuotta.

PS. Meidän Chaser-vammaisten lienee syytä vapaaehtoisesti aloittaa siirtyminen "kunnon vehkeisiin, ennen kuin..." (E.K.)

2. SST:n pakkaus

Muistutetaan, että myös SST-reppu-valjasjärjestelmässä on mahdollista aiheuttaa liian suuren laukaisuvoiman vaativa vika. SST:ssä ei tosin ole (tietävästi) tavattu murtuneita kilpilevyjä (taipuneita kyllä), jotka johtuneet paksummasta levystä.

Pakattaessa varavarjoa SST-reppuun on pakkaajien syytä kiinnittää huomiota oi-

keaan pakkaustekniikkaan ongelmien välttämiseksi.

3. Invader-varavarjo maadotettu

Etelä-Afrikassa ja Englannissa valmistettavaa Invader 370/420 R varavarjoa ei Suomessa saa käyttää. Asiaa koskeva virallinen kielto saapuu kerhoihin M-määräyksen muodossa lähiaikoina.

Käyttökiellon perusteena ovat Tanskassa 12. 8. 87 ja 7. 9. 88 sattuneet kuolemaan johtaneet onnettomuudet. Molemmissa tapauksissa hyvissä ajoissa (riittävän korkealla) avattu varavarjo repesi avautumisvaiheessa ja tukahtui.

Varavarjon hajoamisen syyinä pidetään varjon kuvun rakennetta (bias-leikkaus yhdessä joustamattoman kevlar-vahvikenauhan kanssa; kupukangas joustaa leikkauksen johdosta - vahvikenauha ei).

Invader on maadotettu myös muissa Pohjoismaissa. Maadotus koskee kaikkia Invader-varavarjoja, riippumatta onko ne tehty Englannissa vai Etelä-Afrikassa.

4. Rapid link/Sunshine Factory

Sunshine Factoryssa USA:ssa kootuista kahdesta tandemista löytyi 30. 10. 1988 varavarjot, joiden kantorengas ("Connectorit") ovat kiristetyt liian tiukalle. Tämän johdosta mutterit olivat haljenneet.

Vika olisi saattanut kyseisiä patjavaravarjoja käytettäessä johtaa mutterin murtumiseen, jolloin kantorengas olisi todennäköisesti kokonaan pettänyt.

Kyseiset tandemit koottiin hyppykuntoisiksi Sunshine Factoryssa joulun aikoihin 1987. Varjokortissa oli kuitauksena "Pete Allum". Henri Pohjolan mukaan Allum oli firmassa töissä lyhyen ajan joulun 87 ympärillä.

Toimenpiteet

Edellä mainittuna ajankohtana Sunshine Factoryssa tarkastetut/kootut varusteet on tarkastutettava kalustomestarilla tai laskuvarjotarkastajalla. Tarkastus on myös suoritettava jos varjokortista löytyy merkintää "Pete Allum". Tarkastuskohteet/toimenpiteet:

- tarkastetaan "connectorin" mutterin kunto: ehjä, ei halkeamia, jne
- tarkastetaan mutterin kiireys: avataan ja kiristetään oikein
- vaihdetaan renkaat tarvittaessa

Tässä yhteydessä muistutetaan oikeasta tavasta kiristää kyseisen tyyppiset "Rapid linkit":

- kiristä sormin niin tiukalle, kuin menee
- kiristä sen jälkeen pienellä jokoavaimella lisää enintään ¼-kierrosta, ei yhtään enempää! Liika kiristäminen saattaa aiheuttaa mutterin halkeamisen.

Sunshine Factory selvittää asiaa lisää ja ilmoittanee mahdollisia lisätietoja lähitulevaisuudessa.

M-määräys julkaistaneen heti, kun Sunshine Factorysta on saatu lisätietoja.

PS. Olethan tietoinen kesällä ilmestyneistä ilmailuhallituksen M-määräyksistä:

M1513 Muutos 1 (29. 6. 1988) Phantom-kuvun vahvistus

- muutostyölle annettiin lisäaikaa, koska kevlar-nauha ei ole saatu riittävästi maahan. Nauha on oltava asennettuna viimeistään 1. 1. 1989.

M1514 Muutos 1 (29. 6. 1988) Pakkoaukaisuvarjojen varmistussidokset

- sidoksen vetolujuusvaatimusta täsmennettiin. Se on nyt 12-20 kp. Sidosta on käytettävä jos repun aukaisuun tarvittava voima on alle 12 kp ja "kiipeillään".

Hyppääjät Eestin kilpailuissa

Eestin Ilmailufederaatio järjesti nyt seitsemättä kertaa pidettävän, Krolja Rodina (Kotimaan siivet) nimisen Neuvostoliittolaisen Ilmailulehden sponsoroiman laskuvarjohyppykilpailun Narvan kaupungissa 20-21. 8. -88. Kilpailuun oli kutsuttu joukkue Suomesta, sekä Jugoslaviasta. Muut joukkueet olivat eri Neuvostotasavalloista. Kilpailu käytiin konventionaalisisissa lajeissa, eli taito- ja tarkkuushyppyissä.

Suomen joukkue valittiin SM 88 kilpailujen perusteella, ja siten että MM-kilpailuihin valittujen jälkeen viisi seuraavaa yleismestaruuden perusteella lähti Viroon. Naisjoukkue ei valittu, vaan yksi nainen hyppäsi henkilökohtaisen kilpailun. Joukkueeseen kuuluivat: Marja Mälkki, Tapio Sattamo, Oula Lahti, Esa Lötjönen sekä Pekka Kivinen.

Syysturne -88 Joensuu

Henkilökohtainen tarkkuushyppy

A-sarja

	Finaali	yht.tulos	
1. Toivonen Timo, ULK	13+1	14	8 kierr.
2. Käyhkö Risto, P-KLU	19+5	24	"
3. Autti Jukka, ULK	22+5	27	"
4. Nieminen Sinikka, JLK	25+5	30	"
5. Härkönen Rauno, JLK	30+9	39	"
Savolahti Kalle, LJK	34+5	39	"
7. Palmu Markku, ULK	37+6	43	"
8. Luukkonen Seppo, LJK	35+17	52	"
9. Hirvonen Esko, P-KLU		45	6 kierr.
10. Kantanen Juha, JLK		48	B
11. Heino Matti, JLK		68	
12. Terho Petri, TamLK		1.12	
13. Vesterinen Harri, K-HLU		1.17	
14. Jalande Seppo, JLK		1.18	B
Panula Timo, AIK		1.18	B
16. Ora Pekka, SLK		1.27	
17. Kankainen Jari, JLK		1.50	
18. Kontio Kalevi, SLK		1.51	
19. Saarensilta Jukka, JLK		1.57	
20. Horppu Anssi, ULK		1.85	
21. Siltanen Seppo, ULK		2.10	
22. Toivonen Arto, K-HLU		2.16	
23. Kelonen Ulla, JLK		2.30	B
23. Mälkki Marja, KLU		2.60	
25. Kärkkäinen Kalle, KLU		2.95	
26. Eskelinen Antti, KLU		3.21	
27. Helo Tuure, JLK		3.24	
28. Halonen Ilkka, ULK		3.29	
29. Lampinen Timo, JLK		3.77	
30. Salonen Risto, KLU		4.01	
31. Palotie Pekka, SLK		4.18	
32. Sapattinen Ari, JLK		4.39	B
33. Hyvärinen Veijo, P-KLU		5.11	B
34. Tyni Mikko, TamLK		6.00	B
Ketola Juha, JLK		6.00	B

Jugoslavian joukkueen jäsenet tulivat pääosin Zadarista sekä Zagrebistä. Neuvostoliiton joukkueita oli kymmenen ja edustivat seuraavia Neuvostotasavaltoja: Moskova, Vilna, Kumertan, Arsenjev, Narva, Dnepropetrovsk, Donets, Brest, Dusanbe ja Alma-Ata.

Kyseiset joukkueet olivat alueensa mestareista koottuja, ja olivat tasoltaan todella hyviä kilpailijoita. Merkillenpantavaa olivat myös heidän hypymääränsä. Miehillä ne olivat luokkaa 2000-4000 hyppyä. Naisilla vastaavasti 1000-3000 hyppyä.

Menomatalla asetimme joukkueelle, sekä yksittäisille kilpailijoille tulostavoitteet kilpailussa. Tämä oli perusteltua koska emme tienneet mitään muiden osanottajien tasosta. Tavoiteasetanta perustui SM kilpailuissa saavutettuihin tuloksiin, sekä hypymääriin sen jälkeen.

Lopputuloksista voi todeta, että tavoitteet saavutettiin varsin mukavasti.

Lisäksi sijoituksista on mainittava seuraavat:
Henk.koht tarkkuus
Tapio Satamo 7. (13 cm
Ø 3 cm!) 7 krs

Pekka Kivinen 10. (11 cm)
6 krs

Taitohyppy Pekka Kivinen 7. sija (ka 8.43)

Marja Mälkki 20. sija (ka 10.68)

Marja Mälkki mm. naishypypääjien paras tänä vuonna kansainvälisissä kilpailuissa saavuttama taitohyppytuloks.

Tuloksesta yleisesti voi sanoa, että mm. naishypypääjät sekä taito- että tarkkuushypyssä olivat hyvää tasoa. Tarkkuushyppy 7 kierrosta 4 ensimmäistä alle 10 cm (Ø 3 cm maali) ja taitohypyssä 4 ensimmäistä loppuaika alle 8.45 sek.

Miehistä tarkkuustulos 4 ensimmäistä tulos alle 7 cm ja taitohypyssä 4 ensimmäistä tulos alle 8.35 sek.

Kilpailun avajaiset suoritettiin upeissa puitteissa Narvan vanhassa linnassa sankan yleisöjoukon läsnäollessa. Itse kilpailu sitten etenkin varsin verkkaiseen tahtiin johtuen sääolosuhteista, mm. osa tarkkuushypyistä jouduttiin suorittamaan lähes "pilvesä". Ylläpito ja kilpailujen organisointi olivat huippuluokkaa.

Lisäksi saimme nähdä erit-

B-sarja

1. Kantanen Juha, JLK	0.48
2. Jalande Seppo, JLK	1.18
Panula Timo, AIK	1.18
4. Kelonen Ulla, JLK	2.30
5. Kärkkäinen Kalle, KLU	2.95
6. Sapattinen Ari, JLK	4.39
7. Hyvärinen Veijo, P-KLU	5.11
8. Tyni Mikko, TamLK	6.00
Ketola Juha, JLK	6.00

Joukkuekilpailu

1. Puolikas (Savolahti, Luukkonen, Toivonen T, Härkönen)	1.12
2. Me tulemme taas (Horppu, Käyhkö, Hirvonen, Heino)	3.17
3. Team -88 (Terho, Panula, Kantanen, Vesterinen)	3.95
4. ULK II (Palmu, Halinen, Autti, Siltala)	5.98
5. JLK II (Nieminen, Kankainen, Lampinen, Saarensilta)	7.09
6. Seka I (Ora, Palotie, Kontio, Toivonen A)	9.10
7. JLK I (Kelonen, Sapattinen, Jalande, Helo)	11.11
8. KLU (Mälkki, Salonen, Eskelinen, Kärkkäinen)	12.77

Mies porasi itsensä sairaalaan

Lokakuun lopulla sattui jälleen onnettomuus täydellisesti toimineen laskuvarjon varassa.

Tuore "kelpparihypääjä" (92 hyppyä) oli vierailevana taiteilijana naapurikerhossa harjoittelemassa. Hyppääjät päättivät koneessa ollessa, että kilpailaanpa, kuka hypää tarkimmasti.

Onnettomuushypääjän varjo toimi moitteettomasti. Ollessaan jo melko matalalla hypääjä totesi olevansa maalialueeseen nähden liian korkealla. Hän päätti pudottaa liiat korkeudet pois "poramalla".

Arviointivirheestä johtuen hypääjä ei ehtinyt lopettaa

täin arvokasta videomateriaalia Neuvostoliiton ykkösjoukkueen taitohyppyharjoitusmenetelmistä. Samoin eräs -70 luvulla tähän joukkueeseen kuulunut 7000 hypyn veteraani antoi haastattelun, sekä mahdollisuuden kuvata taitohypyn suorittamista valjaissa heidän tyylillään. Tähän palaamme vielä myöhemmin kuvasarjan kera.

Kilpailu antoi myös uusia tuttavuuksia sekä mahdollisuuden harjoitusleiriin tänä vuonna sopivana ajankohdalla Neuvostoliitossa. Samoin ensi vuoden mahdollisesta

"porausta", vaan iskeytyi maahan voimakkaassa heilurissa kyljelleen.

Uhri toimitettiin sairaalaan, jossa hän joutui viettämään piehenkön lonkkamurtuman vuoksi jonkin aikaa.

Onnettomuuden uhri totesi tapahtuneen syyn olevan "omien korvien välissä".

Hyppääjää oli muutamia kertoja aikaisemminkin varoitettu matalista koukuista juuri ennen maahantuloa. Onnettomuuden jälkeen haastateltuna hypääjä muisti, että koukukoukuista on varoitettu...

Tässä tapauksessa selvittiin vähällä. Ehkä meidän itse kunkin olisi hyvä pitää mielessä, että liian nopea pysähtyminen tekee lajissa kuin lajissa kipeää...

vierailusta Suomessa oman koneen (An 2) kanssa esim. maaoittelun merkeissä. Tämän vieraanvaraisuuden edessä olimme kylläkin velvoitettuja Suomen Ilmailuliiton nimissä kutsumaan viisihenkisen joukkueen vastavierailulle Suomeen, jossa he odottavat vähintäänkin vastaavaa kohtelua.

Kaikkiaan matka oli erittäin onnistunut ja joukkueen henki oli todella upea (kiitos Sekkerin ja muiden). Tällaisen joukkueen kanssa oli hienoa olla avaamassa suhteita itäiseen naapurimme.

Joukk.tarkk.	Tavoite 3. sija	Tulos 3. sija
Taitohyppy		
P. Kivinen	ka 8,50	8,43 (2 kierrosta)
T. Satamo	ka 9,50	10,30 (2 kierrosta)
O. Lahti	ka 10,00	10,27 (2 kierrosta)
E. Lötjönen	ka 10,50	13,76 (väärä sarja 16 sek)
M. Mälkki	ka 11,00	10,68

Joukkuetarkkuudessa oli tavoitteena jokaisella lopputulos < 12 cm.

KUVIOHYPYN SM-TULOKSET 1988

Kierrokset	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	yht.
4-henkilöä											
1. Lapiot	9	11	7	9	10	9	11	9	9	9	93
2. Tyhjäkatse	8	8	6	9	9	7	6	7	9	8	77
3. IB & KS	7	8	1	8	9	7	7	4	4	8	63
4. Tuuliakaappi	4	6	2	5	4	4	8	7	6	6	52
5. Kaaos	6	4	3	5	6	4	6	6	5	5	50
6. Hupsis Ohoh	5	6	3	6	6	3	2	4	5	6	46
7. JLK RW-Team I	6	5	3	5	5	3	3	4	5	6	45
8. Nääsway	5	4	1	5	4	4	5	4	2	5	39
9. Ongelmajäte	5	3	2	3	4	3	3	4	2	6	35
10. Suomal. Team	3	4	2	2	4	2	3	4	4	4	32
11. Kapt. Zombie & Kump.	4	1	1	4	3	3	2	3	4	3	28
8-henkilöä											
1. Avaruusboltsit	4	6	6	4	3	7	6	3			39
2. Spurgu Tsemppaa	3	3	3	2	1	4	3	2			21
3. Maximus Fatus	2	3	4	2	2	1	3	3			20

LASKUVARJOURHEILU 4/88

Näin on näreet: Kommentteja Vexille

1. Kaunasi Suomen Ilmailuliittoa kohtaan Laskuvarjourheilun kirjoituksen perusteella on aiheeton: LASKUVARJOURHEILUN päätoimittajalle ei ole myönnetty oikeutta liiton lausuntojen antamiseen. Hän tekee kirjoituksensa yksityishenkilönä, vastaten omista mielipiteistään.

2. "Liitto ja sen edustajatko potkivat Sinua (taas) päähän...?" Suomen Ilmailuliitto ry ei ole ottanut minkäänlaista kantaa Soulin tapahtumiin. Ainoastaan LuKT:ssa on päätetty selvittää asia: mitä todella tapahtui ja miksi? Päätöksen mukaan hankitaan lisäselvityksiä jo saatujen (V. Korhonen, U. Beckmann) lisäksi B.J. Worthilta USA:sta, Frilandilta Norjasta ja "Johnilta" Englannista. Osa selvityksistä puuttuu tätä kirjoitettaessa.

3. Samalla kun moitit liittoa muistanet, että liitto on myös osallistunut matkarahoitukseksi järjestämiseen anomalla rahaa opetusministeriöstä (jonka tosin omilla neuvotteluillasi ja suhteillasi olit valmistellut). Liitto myös hoiti Sinulle paikan Souliin kirjeenvaihdon, ulkomaan puheluiden ja henkilökohtaisten suhteiden avulla. Liitossa on myös uhrattu aikaa, vaivaa ja rahaa "kadonneen" varjovarustukseksi takaisin hankkimiseksi. Liitto on myös järjestänyt tutkimuksen jossa kuunnellaan 'kaikkia' osapuolia. Liiton panos ei toki ole suurensuuri, mutta kirjoituksesi antaa sen vaikutelman, että liitto toimisi nyt ja aina Sinua vastaan, mikä ei tietenkään pidä paikkaansa. Matkaasi on autettu mahdollisuuksien mukaan. Apua olet saanut myös matkasi jälkeen.

Terveisin
Eero Kausalainen
laskuvarjotoiminnanohjaaja

Neste Oy:n kiertopalkinto Maurits Kouhialle

Palkinto: Jaettu vuodesta 1969 alkaen yhteensä 16 henkilölle. Jakoperusteena on useimmiten ollut kuluneen vuoden parhaat kilpailusuorituksat. Palkinto voidaan jakaa myös pitkäaikaisesta ansiokkaasta työstä laskuvarjourheilun hyväksi. Palkinnon saaja nimetään "Vuoden Laskuvarjourheilijaksi".

Vuoden laskuvarjourheilija 1988: tuotepäällikkö Maurits Kouhia (42) TURUSTA.

Myöntämisperusteet: Pitkäaikainen, tuloksellinen toiminta laskuvarjourheilun eri tehtävissä kerhotasolta kansainväliselle tasolle saakka:

- tuloksellinen toiminta Turun Laskuvarjourheilijat ry:n puheenjohtajana sekä hyppykouluttajana

- ansiokas toiminta valtakunnallisen keskusjärjestön laskuvarjourheilun keskustoimikunnan puheenjohtajana vuosina 1982-87. Toiminnan näkyvin tulos oli laskuvarjourheilun uudelleen organisointi, joka merkitsi harastelajin eri osa-alueiden toimintakapasiteetin merkittävää lisäystä

- aktiivinen ja tuloksekas toiminta laskuvarjourheilijoiden edustajana Suomen Ilmailuliitto ry:n hallituksessa

- aktiivinen ja tunnustusta saanut toiminta kansainvälisen ilmailuliiton FAI:n kansainvälisessä laskuvarjokomiteassa

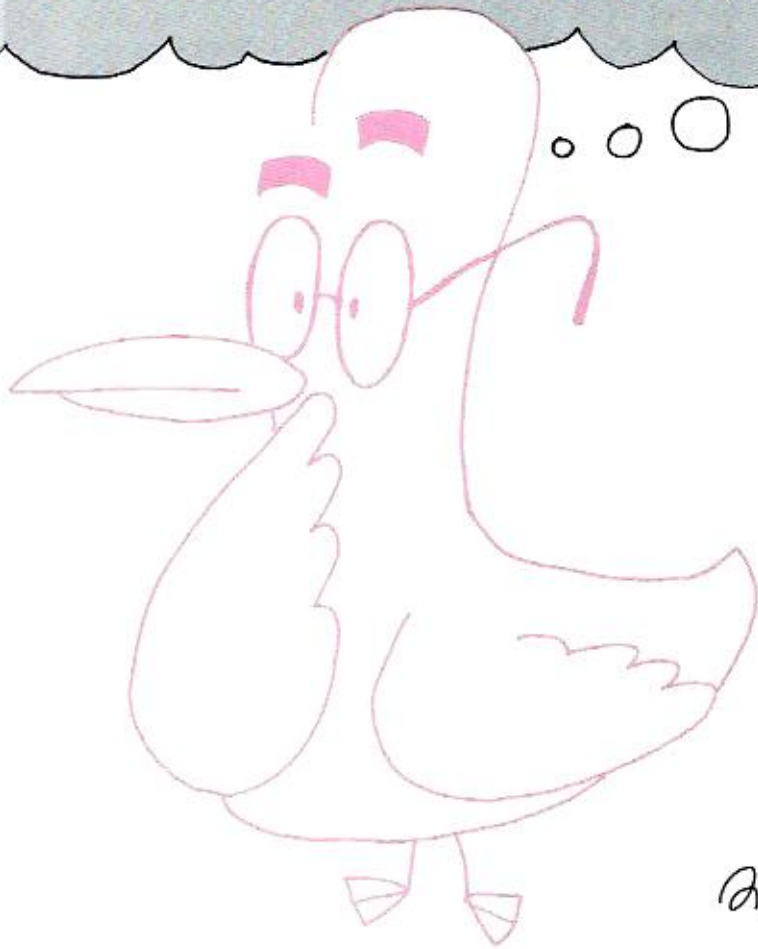
Vuoden laskuvarjourheilijat

vuosi	nimi	perusteet
1969	Harri Toivonen	SM-tarkkuus ja joukkuetarkkuus
1970	Antero Takkala	ei tiedossa
1971	Risto Valta	SM- ja PM-ansiot
1972	Tapio Satamo	Iskv-urheilun kehittäminen Pohjois-Suomessa, savuhyppytoiminnan kehittäminen, kehittyminen kilpailuhyppääjänä
1973	-	ei jaettu
1974	Rauno Härkönen	hyvä menestys ko.vuoden kilpailuissa
1975	Olavi Kilpinen	kilpailu-ansiot
1976	Markku Jääskeläinen	kehittymien hyväksi kisahyppääjäksi
1977	Markku Laksio	pitkäaikainen huomattava työpanos kerhotoiminnassa ja kilpailujen järjestämisessä
1978	Rauno Härkönen	aktiivinen ja menestyksekkäs kilpailutoiminta ja siinä saavutetut erinomaiset tulokset, ansiokas toiminta kerhotyössä sekä kilpailujen järjestämisessä (SM-kisat)
1979	Jorma Öster	monivuotinen ansiokas laskuvarjourheilun tunnetuksi tekeminen
1980	Olavi Kilpinen	hyvä menestys SM- ja erityisesti MM-kilpailussa
1981	Timo Nieminen	pitkäaikaiset ansiot järjestötyössä, LuKT:n jäsenenä 1970-72, varapuheenjohtajana -73 ja puheenjohtajana sekä edustajana CIP:ssa 1974-81
1982	Anssi Horppu	hyvä menestys MM-kisojen yleis- ja henkilökohtaisessa tarkkuudessa 1982 sekä monivuotinen hyvä menestys SM-kisoissa
1983	Esa Huusari	monivuotinen aktiivinen toiminta kerhotasolla (puheenjohtaja 1970-76, koulutuspäällikkö 1976-83) ja keskusjärjestössä (LuKT:n jäsenenä 1978-)
1984	Hannu Laitinen	monivuotinen ja ansiokas toiminta keskusjärjestössä, menestyksekkäs kilpailu-ura, koulutus- ja kilpailutoiminnan kehittäminen
1985	Pekka Ora	pitkäaikainen menestyksekkäs kilpailu-ura, pitkäaikainen merkittävä koulutustoiminta
1986	Tatu Soini	pitkäaikainen ansiokas kilpailu-ura, johon sisältyy huomattava määrä edustustehtäviä Pohjoismaisista kilpailuista MM-tasolle sekä lukuisia Suomen ja Pohjoismaiden mestaruuksia
1987	Sinikka Nieminen	huomattavat kilpailuansiot vuoden aikana: 2 SE:tä, SM-kultaa ja pronssi, PM-hopea ja pronssi, Maailmancup-pronssi
1988	Maurits Kouhia	pitkäaikainen ansiokas ura järjestötyössä kerhotasolla, keskusjärjestötasolla ja kansainvälisellä tasolla; mm. kerhon puheenjohtajana (TLU), LuKT:n puheenjohtajana 1982-87, SIL:n hallituksen jäsenenä, FAI:n laskuvarjokomitean aktiivinen jäsen.

PÄTKELMÄ

PÄTKELMÄ

RW-HYPPYILLÄ YLEISESTI ESIINTYVÄ "BRAINLOCK-ILMIÖ" ON SITTEN TIETEELLISESTI SELVITETTY. VAPAAN PUTOAMISEN AIKANA SIERAIMISTA PÄÄN SISÄÄN VIRTAAVA ILMAVIRTA SAA AIKAAN PÄÄN SISÄLLE YLIPAINEN P_1 KUN TAAS KORVIEN OHI VIRTAAVA ILMA SYNNYTTÄÄ KORVIEN ULKOPUOLELLE ALIPAINEN P_2 . KORVIEN KAUTTA SUORASSA YHTEYDESSÄ OLEVAT PAINEET PYRKIVÄT TASOITUMAAN VIRTAAKSELLA YLIPAINEESTA ALIPAINEESEEN PÄIN. TÄMÄN VIRTAAKSEN MUKANA KULKEUTUU SUURIN OSA AJATTELUTOIMINTAA KORVIEN ULKOPUOLELLE. TULTAESSA MAAN PINNALLE VIRTAAKSLA EI ENÄÄ ESIINNY JOLLOIN $P_1 = P_2$ JA AJATTELUTOIMINTA PELAA TAAS ENTISEEN TAPAANSA. ONGELMAA VOIDAAN KUITENKIN LIEVITTÄÄ LAITTAMALLA PYYKKIPOIKA NENÄÄN JA TEIPPAAMALLA ILMASTOINTITEIPILÄ KUULOSUOJAIMET KORVILLE.

2/88

Näin on näreet-palsta on tarkoitettu lukijoiden mielipiteille, valokuville ja piirroksille. Asialliset kannanotot aiheesta kuin aiheesta ovat tervetulleita toimitukseen. Seuraavaan lehteen tarkoitettut tekstit tai kuvat on lähetettävä 15.3. mennessä osoitteella Laskuvarjourheilu, Malmin lentoasema, 00700 Helsinki tai ne voi toimittaa suoraan SLK:lle.

LU 4/88

Vastaus Laskuvarjourheilun pääkirjoitukseen:

Metsään menee, mutta...

Laskuvarjourheilun viimekeräinen pääkirjoitus kyseli asioiden olympialaisten avajaishyppystä. Alan ainoana asiantuntijana vastaan kysymyksiin mielelläni ja samalla ihmettellen miksei arvon kirjoittaja valvautunut soittamaan ja kysymään suoraan asianomaiselta. – Vai olisiko sillä keinoin ylittynyt kirjoittajan tavoittelema kaukaisuudesta tietämättömän nuijalla huiteleva taso?

Kirjoittajan kysymys: Olisiko Soulissa ollut mahdollista välttää kieliongelmat ja kommunikaatiovaikeudet?

Asiantuntijavastaukseni on: Kyllä! Tosin mainosjupakka ei aiheutunut niistä.

Kysymys: Olisiko voinut ajatella, että Suomen edustaja olisi tehnyt kuten muutkin ja yrittänyt olla erottumatta joukosta ja keskittynyt vain näyttöhyppyyneen.

Vastaus: Kyllä! Ajatella aina voipi ja erityisesti jälkikäteen.

Kysymys: Eikö hitunen vastuuntuntoa opetusministeriön, kaupungin johdon, Suomen Ilmailuliiton ja kaikkien suomalaisten hyppääjien suuntaan olisi voinut muuttaa tapahtumien kulkua.

Vastaus: Ei! Hitusella olisi voinut hoitaa vain Ilmailuliiton suunnan kuntoon. Toisaalta tältä suunnalta ei herunut penniäkään matkarahaa, joten hitunen jäi odottamaan.

Kysymys: Oliko sotkun syntymisen syynä syntipukiksi joutuminen vai vaikuttiko Suomen edustajan oma käytös asiaan?

Vastaus: Oli! Vaikutti! Uwe Beckmann (Hyppykieltopäätöksen tehnyt CIP:n presidentti) muisti kotonaan pari viikkoa avajaisien jälkeen, että Suomen edustaja oli mainos-sotkun lisäksi näyttänyt "väsyneenä" yhtenä aamuna. Muilta osin tilanne oli normaali pikkupoikien business vastaan isojen poikien business. Ilmeisesti kisojen virallinen urheiluasumerkki Pro-Specs oli saatu laskuvarjohyppyporukan sponsoriksi aivan viime hetkellä, sillä vähin äänin ja rahasta puhumatta kaikille jaettiin Pro-Specsin mainos-verkkarit ym. asiaankuuluvat

kräasät. Kun Suomen edustaja tässä tilanteessa kieltäytyi käyttämästä muuta kuin omaa merkkiään, (joka sattumalta on vielä Pro-Specsin kilpailija) oli ratkaiseva virhe tehty. Ei ole mitään käytännön merkitystä sillä, että Suomen edustaja voi vaikka pyhän pieterin edessä vakuuttaa, että lupa mainosviirin käyttöön oli saatu. Lupa tai ei, kommunikaatio-ongelma tai ei, rangaistus oli yllättävä ja täysin kohtuuton ja Suomen laskuvarjourheilua ja sen edustajaa loukkaava. Mainosviirikeskustelusta viirihyppyyneen kului kolme päivää. Tänä aikana tilanne oli muuttunut. Pitäessään kiinni omasta sponsoristaan oli Suomen edustaja häiritsevänä piikkinä porukassa, ja kuten tunnettua ei kiusan poistamisesta tullut Uwe Beckmannille suurta ongelmaa. – Ja tämän ongelmattoman ketjun viimeinen lenkki, Suomen Ilmailuliitto, on omalta osaltaan tehnyt kuten suomalaiselle kademielle filosofialle on kunniaksi. Ilman penninkään panosta tai todellista puolueetonta kiinnostusta siitä mitä todella tapahtui Ilmailuliitto jatkaa kirjoituksessa edustajansa välityksellä jo Soulissa alkanutta Suomen edustajan päähän potkimista.

Asiantuntijana voin uteliaalle lisäksi välittää tietoa, että tämä "epäonnistunut" ja "ansiottomasta arvonnoususta" hetken nauttinut Suomen edustaja on hyvin pahoillaan tapahtuneesta. Miehen niskaan kaatui moka, joka on jätävä lähtemättömät arvet hänen vielä herkkänä kehittyvään urheilijansieluunsa. Mutta kaikkea toivoaan hän ei ole vielä menettänyt. Tiedä vaikka oikealla ja kannustavalla kritiikillä sankari olisi vielä nostettavissa pystyyn kuin Vireeni ja Barselonassa...

Samaa mieltä kovia kokenut olympiaurheilijamme on kirjoittajan kanssa myös siitä, ettei menestyksen pr-hetkiä ole ollut suomalaisessa laskuvarjourheilussa tuhlattavaksi asti. – Tai hetkinen! Yksi pieni juttu. Vuonna 1987 teki suomalainen laskuvarjourheilija kovassa kansainvälisessä seurassa huipputuloksen ja voitti! – Mutta hukkaan lirahti

se juttu pr-puolella. Jostain syystä ei edes Suomen Laskuvarjourheilulehti noteeranut tapausta rivillääkään!

No nyt virhe tuli lehden taholta korjatuksi. Vuonna 1987 huomiotta jäänyt Suomen edustus-urheilija pääsi ikään kuin korvauksena pääkirjoituksen nimettömäksi maali-auluksi asti. Tosin hän ei tällä saavutuksella voi ylpeillä sen paremmin kuin pääkirjoituksen kirjoittajakaan. Mistä hän muuten mahtaa ammentaa motiivin toiminnalleen? Halusta lisätä laskuvarjourheilun "arvostusta" vai kateudesta ja mustaamisen halusta! – Ilmeisesti parakansa tietää!

se Suomen edustaja

P.S. Minun on vaikea käsittää sitä logiikkaa millä laskuvarjourheilulehden pääkirjoituksen kirjoittaja ja hänen taustallaan Ilmailuliiton "päättävät" ovat käsitelleet Soulin laskuvarjohyppynäytöstä.

Olinko todella NIIN keskeinen persoona siinä valtavassa projektissa, että mainosjupakani takia koko homman pr-arvo Suomessa vesittyi. Oliko loppujen lopuksi kenenkään muun kuin minun itseni kannalta tärkeää hyppäsinkö näyttöksessä vai en! En käsittä miksi Ilmailulehti ei ole puhunut asiasta mitään! (Tarjotin juttua kuvineen, mutta sillä erää ei kiinnostanut...) Ilmeisesti myös Laskuvarjourheilulehti aikoo kuitata tämän vuosikymmenen pr-jutun yhden kaukaa vihailevan pääkirjoituksen varaan, jossa tarkoituksellisen virheellisesti sanotaan, että "Suomen kannalta avajaiset loppuivat jo ennen alkua". Eikö tosiasia sentään ole, että Suomi sai juuri avajaisien yhteydessä laskuvarjourheilumme historian parhaan mainospätkän. Puhumattakaan näyttävistä lehtiutuista ennen (ja jälkeen) avajaisien. Mikään näistä projekteissa onnistuneista yksityiskohdista ei syntynyt tyhjistä, eikä valitettava mainosjupakka vesitä niitä. – Ei, vaikka kaksinaamaisesti "laskuvarjourheilun arvostuksen" perään huutava Laskuvarjourheilulehden pääkirjoittaja niin haluaisikin.

Soulin projektin toteuttamiseen, rahojen ja julkisuuden hankintaan, tarvittiin paljon työtä, valmiita suhteita ja persoona, jolla on enemmän paukkuja kuin mitä kysytään jälkiviisaiden kirjoituksien väsäämiseen. Lähdin vakavasti hyppäämään viimeistä hyppyäni sinne. Kohtalon oikusta kävi niin, että sitä ei sallittu, joten on kai hypeltävä toiset parikymmentä vuotta.

Tre 29. 11. 88
wexi korhonen

Vastaus vielä Veksille

Arvon kirjoittaja (=päätoimittaja) ei saanut Veksi Korhosta langan päähän lausuntoa varten, koska Korhonen oli tietävästi sekä Koreassa että Yhdysvalloissa. Ainakaan puhelinnumero ei vastannut lukuisista yrityksistä huolimatta.

Vuonna 1987 eräs suomalainen (Veksi niminen) laskuvarjourheilija teki huipputuloksen, josta Laskuvarjourheilulehti ei Veksin mukaan kirjoittanut rivillääkään. Lainaan Laskuvarjourheilulehteä 4/87: Jutun otsikko: "PM-menestys lupaa ensi vuodelle hyvää." Ingressi: "Suomen joukkue menestyi erinomaisesti taito- ja tarkkuushyppynä PM-kilpailuissa, jotka olivat samalla ensi vuoden MM:ien esikisat. Veikko Korhonen voitti henkilökohtaisessa tarkkuudessa sekä esikisan että PM-kultaa..."

Tämän lisäksi varsinaisessa jutussa kerrotaan Veksin hyppyistä, hänestä on julkaistu 1/4 sivun kokoinen valokuva ja lisäksi luonnollisesti tulosluettelot, joissa Veksin nimi alleviivattuna muiden suomalaisten tavoin.

Tietysti Laskuvarjourheilu olisi voinut noteerata Veksin loistavan menestyksen vieläkin paremmin, esimerkiksi kansikuvalla. Päätoimittaja kuitenkin katsoi, että Sinikka Niemisen Soulin menestys oli sekä kansikuvan että pääjutun arvoinen asia.

Veikko Korhoselle on sen lisäksi tarjottu kesällä -88 Immolan kentällä tilaisuutta kirjoittaa ko. kilpailusta vielä uudelleen, mutta liekö mies vaatimattomuttan jättänyt jutun lähettämättä, koska sitä ei ole päätoimittajalle asti kantautunut.

Puuttumatta mitenkään muuten Veksin tekstin sisältöön, haluan oikaista sen virheellisen käsityksen, että jotkut mystiset Ilmailuliiton "päättäjät" olisivat jotenkin vaikuttaneet edellisen Laskuvarjourheilulehden pääkirjoitukseen. Olen tehnyt sen ihan itse ilman kenenkään apua ja seison edelleen 100 prosenttisesti sanojeni takana. Ilmailuliiton päättäjät tai muu henkilökunta ei puutu mitenkään tämän lehden juttuihin paitsi silloin jos esimerkiksi laskuvarjotoiminnan ohjaaja Eero Kausalainen kirjoittaa jutun lehteen ikään kuin virkatyönään. Hän kirjoittaa aina omalla nimellään eikä piiloudu kenenkään helmoihin.

Toivotan kaikkea hyvää Veksi Korhosen seuraavallekin 20:lle hyppyvuodelle.

Mimma Lehtovaara

ILMAILULIITON SYYSKOKOUS KOROTTI JÄSENMAKSUJA

Ilmailuliiton huono taloudellinen tilanne nousi selvästi syyksi jäsenmaksujen korottamiselle. Laskuvarjolehden lukijat tosin voivat olla edelleen jäsenenä kohtuuhintaan, jos valitsevat tämän plarin lukemistokseen. Perheenjäseniäkään eikynitä puille paljaille, mutta aikuisjäsenen 'normaali' maksua arvostelivat erityisesti hyppääjät.

Kokouksen enemmistö oli kuitenkin kortettujen maksujen puolella, joten eipä auttanut laskuvarjoväen niskurointi siinä asiassa lainkaan.

Liiton varapuheenjohtajan vaaliin liittyvät koukerot saivat osan kokusyleisöstä hämmin valtaan, kuuluipa aika karuakin tekstiä takarivistä.

Jos laskuvarjokerhojen syyskokous sujuikin yhteisymmärryksen merkeissä, samaa ei voi sanoa Suomen Ilmailuliiton syysliittokokouksesta, joka pidettiin Hämeenlinnassa joulukuun alussa.

Kokouksessa eniten puheenvuoroja kirvoittivat jäsenmaksut ja henkilövalinnat.

Jäsenmaksuja jouduttiin nostamaan, koska liiton taloudellinen tilanne sitä vaati, mutta Laskuvarjolehden lukijoille päätös ei kuitenkaan ollut mitenkään lohduton.

Liiton taloudellinen tilanne kiristyi vuonna 1988 ja siksi hallitus ehdotti jäsenmaksujen korottamista. Hallituksen alkuperäinen ehdotus korotti maksuja kymppillä ja toisessa ehdotuksessa haluttiin täysikäisen Ilmailu-lehteä lukevan jäsenen maksua korottaa 140:stä 190 markkaan.

Lennokki ja laskuvarjoväki käytti useita vastustavia puheenvuoroja, mutta suurempi korotus äänestettiin kuitenkin voimaan. Lennokkien rakentajat saatiin hyväksymään korkeampi korotus sillä, että nuorisojäsenten korotusehdotus puolitettiin. Juuri lennokkien lennättäjille seikalla on merkitystä, koska kerhojen jäsenenä on paljon lapsia.

Laskuvarjohyppääjät jäivät lähes yksin vastustamaan suurempaa korotusta, joten äänestyksen tulos oli selvä. Tosin hyppääjille tuli takaportiksi se, että tilaamalla Laskuvarjolehden Ilmailulehden sijasta, maksu kohosi vain kymppillä eli juuri sillä summalla minkä laskuvarjokerhot olivat valmiit hyväksymään.

Päätökseksi tuli siis: Ilmailuliiton täysi-ikäinen jäsen, joka haluaa lukea Ilmailu-lehteä maksaa vuonna 1989 190 markkaa jäsenmaksua. FAI-lisenssin hinta säilyy ennallaan kymmenessä markassa. Ilmailuliiton täysi-ikäinen jäsen, joka haluaa lukea Laskuvarjolehteä, maksaa 150 markkaa vuodessa (viime vuonna maksu 140,-, korotus kohtuullinen inflaatiotarkistus).

Alle 18-vuotias jäsen, joka haluaa Ilmailu-lehden maksaa 130 markkaa ja alle 18-vuotias, joka haluaa Laskuvarjolehden maksaa 90 markkaa. Tässä on selvä etu entiseen. Aikaisemmin eivät nuorisojäsenet saaneet tällaista mahdollisuutta.

Nuorisojäsen joka ei halua lehtiä ollenkaan, maksaa 20 markkaa – varsin kohtuullista. Perheenjäsen (samassa ruokakunnassa pitää olla yksi täysin maksava, muut perheenjäseniä) maksaa 20 markkaa. Siedettävää sekin.

Kannatusjäsen pulittaa 300 markkaa ja ainajäsen 500 markkaa. Mitenkään vallan mahdolliseksi ei siis esitys jäsenmaksuja nostanut, koska Laskuvarjolehden halvempi hinta tasaa tilannetta. Aikaisempina vuosinahan Laskuvarjoplarinkin lukijat ovat joutuneet maksamaan saman hinnan kuin Ilmailu-lehden lukijat. Kiitos muutoksesta kuuluu eittämättä Ilmailuliiton uudelle toiminnanjohtajalle **Matti Kaustolle**. Laskuvarjolehti kiittää ja kumartaa ja odottaa lisää tilaajia.

Henkilövaalit, HMM

Järjestöelämän kokousten pirstusriskeiksi muodostuvat yleensä henkilövalinnat eikä tämäkään kokous tuottanut siinä suhteessa pettymystä.

Liiton varapuheenjohtajan vaalista sukeutui mielenkiintoinen. Istuvaa varapuheenjohtajaa Tero Mustakalliota, eläkeläinen Finnaireista, ehdotettiin jatkamaan. Samassa liittoon jo toistakymmentä vuotta luotsannut puheenjohtaja Olavi A. Rautio kumautti nuijan pöytään yksimieliseen päätökseen eikä huomannut salissa ylös kohotettuja käsiä, joiden omistajat ilmeisesti halusivat ehdottaa toisia nimiä varapuheenjohtajiksi.

Salissa kierrätettiin adressia, jossa vaadittiin varapuheenjohtajan valintaa uusiksi. Liiton puheenjohtaja kuitenkin halusi, että äänestetään siitä, äänestetäänkö varapuheenjohtajasta uudelleen. Ne, jotka vaativat vaalia uusiksi hävisivät alle 300 äänellä, mikä on hyvin vähän, koska yhteensä ääniä annettiin yli 4500. Erään suuren laskuvarjokerhon 'villit' jäsenet olisivat voineet muuttaa tilanteen kokonaan toisenlaiseksi, mutta nyt oli tyytyminen enemmistön päätökseen, sillä demokratiaahan halutaan aina noudattaa.

Muut liiton hallituksen jäsenten valinnat sujuivat tavanomaisesti. Jo useina vuosina ehdolla ollut Matti Elonheimo Turusta jätettiin valitsematta, ja sekin noudatteli tuttua

kaavaa.

Liiton hallituksen jäsenet ovat: Olavi A. Rautio pj., Tero Mustakallio vpj., Erkki Heinonen vpj.

Keskustoimikuntien puheenjohtajat: Heikki Nummela, eksperimental-rakentajat, Mikko Hyppönen, laskuvarjohyppääjien edustaja, Arto Tauria, lennokkien lennättäjät, Heikki Jouppila, moottorilennättäjät, Esko Keskinen, purjelentäjät, Reini Valtonen, riippulintäjät, Jouni Flinkkilä, tiedotus, Matti Haapakangas, ultrakevytlentäjät.

Muut hallituksen jäsenet: Raimo Makkonen, Tapio Kilpinen, Osmo Jalovaara, Pentti Kaukonen, Pekka Kanninen, Hannu Korhonen, Hannu Laitinen, Leif Lundström, Jaakko Pohjola, Seppo Saario.

Liiton elämä jatkuu malliilaan ja eri alojen harrastajia pyritään palvelemaan parhaan kyvyn mukaan. Laskuvarjohyppääjien kannalta liiton huoltotoimintayritys, joka välittäisi varoja ja korjaisi niitä olisi pelkkää mannaa ja selkeästi konkreettinen palvelu, jota jäsenet saavat. Kyseinen yritys olisi kuin taivaan lahja myös koko purjelentoväelle.

**LIITTO
TIEDOTTAA:**

**EERO
KAUSALAISELLE
ON SUORA
PUHELINNUMERO
90-370 198.
KÄYTÄ SITÄ,
ET JOUDU
ODOTTELEMAAN
TOIMISTONA
JOITTAISESSA
RUUKASSA
-KIITOS-**

LASKUVARJO-ONNETTOMUUS JOENSUUSSA JOHTI VAKAVAAN LOUKKAANTUMISEEN

Viimeisestä kuolemaan johtaneesta laskuvarjo-onnettomuudesta on tätä kirjoitettaessa yli neljä vuotta.

Turvallisuustilasto ei silti oikeuta erityiseen tyytyväisyyteen. Helsingissä sattui keväällä onnettomuus, jossa loukkaantui vakavasti kokenut laskuvarjohyppääjä. Pian sen jälkeen tapahtui niin ikään Helsingissä vakava onnettomuus, josta kuitenkin selvittiin pelkällä säikähdyksellä.

Vuoden kolmas vakava onnettomuus sattui heinäkuussa Joensuussa. Onnettomuudessa nuori laskuvarjourheilija vammautui vaikeasti ja kirjoittamishetken tietojen mukaan pysyvästi.

Onnettomuus sattui 12. 7. 1988 SM-kilpailun tarkkuushyppyjen aikana. Hyppääjä lähestyi normaalisti toimivalla varjolla maalialueita, kunnes hän finaalin loppupuoliskolla totesi jäävänsä vajaan. Tässä vaiheessa hänen varjonsa oli joko täydessä tai melko voimakkaassa jarrutus-tilassa.

Hyppääjän todettua vajaan jäämisen, hän nosti ohjauslenkit nopeasti ja yritti takimmaisista vetämällä parantaa varjon liittoa. Hän ei ilmeisesti kuitenkaan joko saanut otetta tai ehtinyt vetää kantohihnoista. Samanaikaisesti hän kurotti jaloillaan eteenpäin kohti maalialueita.

Ohjauslenkkien nopea nostaminen aiheutti kuvun syöksymisen eteen, jonka seurauksena vajoamisnopeus hetkellisesti kasvoi alkuperäisestä noin neljän metrin sekuntinopeudesta huomattavasti suuremmaksi. Kuvun syöksyminen eteen aiheutti putoamisnopeuden lisääntymisen ohella hyppääjän heilahduksen eteenpäin. Heilahdusliike lisäsi maahaniskeytymisnopeutta entisestään.

Hyppääjä osui maahan lähes istuvassa asennossa, jalat edessä, vartalo heilahduksen ja kuroituksen johdosta mahdollisesti hieman taakse kallistuneena. Iskun voima kohdistui tällöin pakaroiden kautta hyppääjän selkään. Isku osui joko kohtisuoraan tai hieman viistossa laimassa selkärankaan nähden.

Maahaniskeytymisnopeudeksi arvioidaan karkeasti 8–11 m/s.

Maalialueella voitiin välittömästi todeta hyppääjän loukkaantuneen. Koska selkävamma näytti ilmeiseltä, ei hyppääjää voitu liikuttaa ennen sairastajoneuvon ja siihen liittyen kokovartalolastan saapumista.

Onnettomuudesta ilmoitettiin ilmailuhallitukselle ja seuraavana päivänä päätettiin tutkijalautakunnan perustamisesta. Puheenjohtajaksi nimettiin ilmailuliiton laskuvarjo-toiminnanohjaaja Eero Kausalainen.

Mahdollisia syitä

Vaikkakin jo ensimmäisistä

kuulusteluista lähtien eräs syy näytti muita ilmeisemmältä, ei mitään toki voitu poissulkea ennen riittäviä selvityksiä.

Ensimmäinen selvittävää pääkohta oli hyppääjän oman toiminnan ohella laskuvarjon kunto, ominaisuudet ja toimivuus. Delta Cloud päävarjon punoksia oli lyhennetty jonkin verran enemmän, kuin valmistajan ohje olisi edellyttänyt. Näillä tai muilla varjossa olleilla vioilla tai puutteilla ei kuitenkaan todettu olleen yhteyttä onnettomuuteen. Varjo todettiin vakaaksi ja hyvin toimivaksi, eikä mikään viitannut varjon sakkautumiseen tai muuhun "poikkeavaan" toimintaan hypyn loppuvaiheessa.

Toinen kiinnostava kohta oli säätila. Sillä ei myöskään todettu olleen merkittävää vaikutusta hypyn lopputulokseen. Tuulen nopeus oli sääaseman mukaan ko. aikoihin noin 7 solmua. Maalialueen läheisyydessä olleen tuulimittarin näyttämä oli onnettomuushypyn aikana 3–6 solmua, hypyn loppuvaiheissa muistiinmerkitty keskituuli oli noin 3 solmua.

Tuulen nopeus oli sopiva tarkkuushyppäyksiin, tosin voidaan arvioida että hieman kovempi, tasainen tuuli olisi ollut kokemattomalle hyppääjälle helpompi.

Maalialueen läheisyydessä ei ollut sellaisia maastoesteitä, jotka olisivat voineet näin heikossa tuulessa aiheuttaa maalialueelle saakka ulottuvia pyörteitä.

Myös maalialueen pehmuksesta tutkittiin. Maalialue oli tehty ajamalla kentälle noin 20 metrin halkaisijainen hiekkakerros, jonka paksuus oli keskimäärin noin 15 cm. Kokeiden kilpailijoiden arvion mukaan maalialue oli joko "ihan hyvä" tai joidenkin mielestä "vähän kovahko, mutta SM-kilpailuissa yleensä käytettävän tyyppinen".

Maalialue oli melko hienoa soraa, jossa raekoko oli pääosin alle 2 mm. Tällaista hiekkaa voi verrata muuraushiekkään. Kun maalialue on kovin hienoa materiaalia, se saattaa etenkin kostuessaan kovetua. Hienosta hiekasta tehty maalialue ei anna kovin helposti periksi, etenkin, jos

hyppääjä lähestyy suoraan ylhäältä tai hyvin jyrkässä kulmassa maanpintaan nähden.

22-vuotiaan hyppääjän kokemus ja mahdolliset taidot olivat seuraavat selvittävät kohdat. Hyppääjä oli saanut laskuvarjohyppääjän peruskoulutuksensa laskuvarjojääkärikoulussa, jona aikana hän oli myös käynyt siviilihyppäykseen Utin Laskuvarjokerhossa.

Hänellä oli ollut lupakirja voimassa vuoden 1987 kestästä alkaen. Hänellä oli yhteensä 124 laskuvarjohyppyä, joista 27 pakkolaukaisuhyppyä, 97 itselaukaisuhyppyä ja 48 liitovarjohyppyä. Hyppääjän jatkokoulutus oli tapahtunut hänen omassa kerhossaan.

Onnettomuusvarjolla hänellä oli 45 hyppyä. Patjakoulutuksen oli antanut kokenut hyppääjä. Koulutuksen aikana oli suoritettu totuttautumis- ja teorian suullinen kuulustelu.

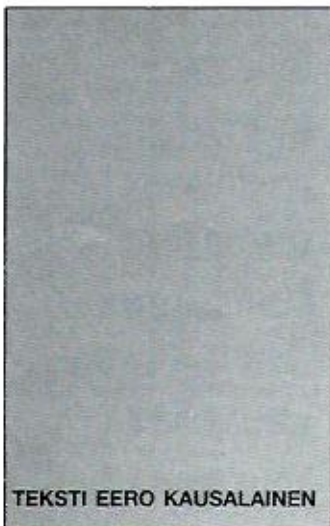
Onnettomuushyppääjä oli selvillä oppikirjana käytetyn Strato Cloudin käsikirjan sisällöstä ainakin siltä osin, mikä koskee varjon ohjaamista ja ohjausliikkeiden suorittamista matalalla.

Johtopäätelmiä

Sekä silminnäkijöiden havainnot että edellä kuvatut selvitykset tukivat teoriaa, jonka mukaan onnettomuus johtui kokemattoman hyppääjän arviointivirheestä. Kilpailujännitys on saattanut aiheuttaa sen, että hyppääjä on suorittanut ohjausliikkeen silminnäkijähavaintojen mukaan yleensäkin melko rajusti.

Hypyn loppuvaiheessa tapahtunut ohjauslenkkien nopea nostaminen aiheutti vajoamisnopeuden hetkellisen lisääntymisen ja siihen liittyen heilahdusliikkeen. Ohjausliikkeen vaikutusta pahensi ratkaisevasti vartalon asento: jalat eivät vaimentaneet iskua lainkaan, törmäys kohdistui suurella voimalla pakaroiden kautta selkärankaan.

Koska lähestymiskulma oli varsin jyrkkä, liike pysähtyi nopeasti, eikä pehmikkeenä käytetty hiekkakerros vaimentanut iskua riittävästi. Hyppääjän selkäranka vioittui tör-

TEKSTI EERO KAUSALAINEN

mäyksessä vakavasti.

Hyppääjä oli tietoinen, ettei liitovarjolla pidä tehdä matalalla nopeita tai voimakkaita ohjausliikkeitä, koska ne aiheuttavat helposti heilhdusliikkeen. Hyppääjä ei kuitenkaan itse tajunnut omien ohjausliikkeittensä olevan nopeita tai voimakkaita.

Onnettomuuden syyksi voidaan edellä esitetyn perusteella todeta kokemattoman hyppääjän mahdollisesti kilpailujännityksen myötävaikutamana tekemä arviointi- ja ohjausvirhe.

Pohdittavaksi

Tutkijalautakunnan puheenjohtaja on esittänyt LuKT:n pohdittavaksi hyppääjien vakuutusilannetta. Tutkimuksissa kävi ilmi, että ainakin uhrin omaisilla oli virheellinen käsitys hyppääjän vakuutusturvasta. Tällä hetkellä jokainen hyppääjä vastaa itsestään, kilpailulisenssi ei nyky muodossaan sisällä vakuutusta ja kilpailun järjestäjän pakollinen vakuutus kattaa vain kilpailun ulkopuolisille aiheutuneet vahingot ("kolmas osapuoli").

Vakuutusasiaa selviteltäessä vaihtoehtoja voi olla useita. Yksi on tyytyä nykyiseen tilanteeseen, tai ehkä ainoastaan lisätä SM-sääntöihin kohta "kukin osanottaja vastaa itsestään, osanottajien suositellaan ottavan itselleen ilmailijan tapaturmavakuutuksen". Muina vaihtoehtoina voisivat olla vakuutuksen pakollistaminen ja vakuutuksen voimassaolon osoittaminen kisapaikalla, tai vakuutuksen liittäminen automaattisesti kilpailulisenssiin.

Asia on kuitenkin kovin monipiippuinen. Vertailun vuoksi todettakoon, että tiettävästi pääosassa laskuvarjomaita on hyppääjän vakuutus aina pakollinen, riippumatta kilpaileeko hän vai ei.

LuKT:n kilpailukomitea on omassa keskuudessaan aloittanut sen pohtimisen, pitäisikö SM-kilpailujen osanottajia karsia nykyistä enemmän hyppykokemuksen perusteella. Eräs ajatus oli, että SM-ilmoittautuminen aina suoritetaisiin kerhon kautta, jolloin kerhossa kokemattoman hyppääjän parhaiten tuntevat

henkilöt voisivat ottaa kantaa, onko hän jo kokemuksensa ja taitojensa puolesta kypsä kilpailuun.

Hyppääjän varusteista löytyi useita vähäpätöisempiä puutteita, joista millään ei todettu olevan yhteyttä onnettomuuteen.

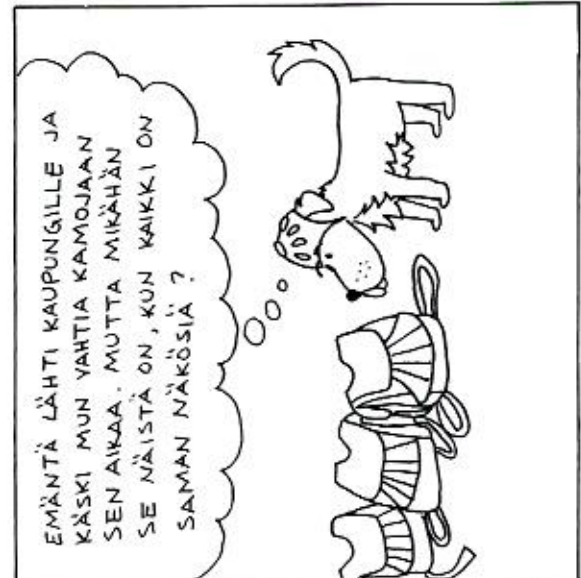
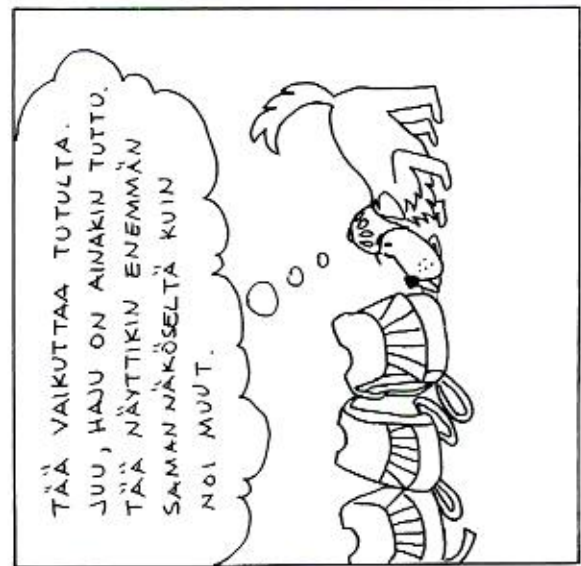
Yllättäen tutkimuksissa kiinnittikin huomiota varavarjo, joka ei myöskään ollut yhteydessä tapahtuneeseen onnettomuuteen.

Päävarjon tarkastukseen liittyen tutkittiin myös varavarjo - "koska se näytti oudolta". Kävi ilmi, että patjavarvarjoa varten asianmukaisesti modifioituun reppuun olikin pakattu pallovaravarjo. Ongelmana oli se, että repun sulkeemisjärjestelmä on patjavarjossa ja pallokupuvarvarjossa erilainen. Nyt käytetty sulke mistapa olisi saattanut aiheuttaa vakavia ongelmia varavarjoa käytettäessä. Pakkausta pa olisi saattanut lukita repun läpät, jolloin apuvarjo olisi saattanut jäädä kokonaan tai osittain "hinaukseen".

Varjokokonaisuus oli varavarjon osalta ollut samassa tilassa koko sen ajan, mitä sitä oli Suomessa käytetty. Varjon reppuun oli selvästi merkitty, mille kuvuille se oli tarkoitettu. Muina ongelmina olivat myös pakkaustilavuudet: päävarjo oli käytettyyn reppuun liian suuri ja varavarjo puolestaan liian pieni.

Huolestuttavaa edellä kuvatuissa ongelmissa oli se, että kaksi koulutettua laskuvarjotarkastajaa ja yksi huoltoyritys olivat tarkastaneet kokonaisuuden yhteensä kolme kertaa. Kenenkään kiinnittämättä huomiota vikaan.

Varavarjo-ongelma on jo otettu esille kalustoseminaarissa, joten kalustohenkilöt osannevat olla vastaisuudessa enemmän valppaana.

KUOLONUHREILTA VÄLTYTTIIN VAIKKA VÄHÄLTÄ PITI

Kulunutta vuotta leimasivat muutamat erittäin vakavat onnettomuudet, joissa hyppääjät säilyivät hengissä onnen kantamoisen avulla. Eräitä vaaratilanteita on käsitelty tässä lehdessä jo aikaisemmin ja erikseen, joten toimitus on koonnut oheiseen listaan ennen lukemattomat vaaratilanteet.

Oppilashyppääjien suuri osuus on leimaa antavana, seikka joka sinänsä on täysin ymmärrettävä, koska kokemattomuus on selkeästi vaikuttanut osaan loukkaantumisista. Koulutuksen tehostamisella voidaan varmasti auttaa asiaa, mutta koskaanhan ei voida päästä idioottivarmaan kouluttamiseen ja vaaratilanteiden poistamiseen.

Painelaukaisijat ovat aiheuttaneet kalustopäälliköille murheita, sillä tahattomia painelaukaisijan avaamia varavarjoja oli yhteensä yhdeksän. Mitään vahinkoja ei hyppääjille sattunut, mutta hermoja kiristyi. On kuitenkin otettava huomioon, että painelaukaisijoita käytettiin viime vuonna enemmän kuin aikaisemmin, joten vahinkotoimintojen lisääntyminen ei sinänsä ole yllättävää.

Olkapa hyvä, arvoisa laskuvarjoväki. Laiva on lastattu raporteilla.

Viime vuoden vaaratilanneraportteja

Aika huhtikuu
Hyppääjä mies, 550 hyppyyä

Tapahtuma Uloshyppy noin 900 metrissä. Muutaman sekunnin vapaan jälkeen hyppääjä päästi apuvarjon, mutta mitään ei tapahtunut. Hyppääjä käytti varavarjoa. Ei vaurioita.

Johtopäätökset Reppu oli aiennut koneessa lastausvaiheessa. Kanssahyppääjät sulki repun, mutta läpät suljettiin väärässä järjestyksessä ja näin saatiin aikaiseksi vaurioita. Reppu sulkijaksi teki huolimattomuuttaan virheen ja toisaalta hyppääjäkin olisi voinut riisua repun päältä ja tarkastaa onnistuiko sulkeminen oikein.

Aika huhtikuu
Hyppääjä nainen, 7 hyppyyä

Tapahtuma Oppilas ohjasi liian kauas tuulen alapuolelle ja huomasi joutuvansa metsään. Yritti aukiolle ja laskeutui myötätuuleen vaikka maasta annettiin toiset ohjeet. Alastulossa varjo osui puuhun ja aiheutti heilurin, jolloin oppilas törmäsi maahan. Ei vahinkoja.

Johtopäätökset Kokematon oppilas joutui ilmeisesti paniikkiin eikä totellut maakouluttajaa, joka oletettavasti käski ohjata vastatuuleen. Vaikka koulutuksessa kuinka painotetaan vastatuuleen laskeutumisen merkitystä ja radio-ohjeiden kuuntelua, ei milloin järjestelmällä voida taata, että oppilas toimii annettujen ohjeiden mukaisesti. Turhauttavaa, mutta totta.

Aika toukokuu
Hyppääjä nainen, 2 hyppyyä

Tapahtuma Oppilas laskeutui lievässä sivumyötäisessä asfaltille. Asento ei ollut paras mahdollinen, sillä jalat olivat liian edessä. Laskeutui pepulleen ja vietiin sairaalaan tutkittavaksi. Todettiin lievä painauma yhdessä lantionikamassa.

Johtopäätökset Oppilasta avustettiin ohjauksessa ja hänet oli jo saatu finaaliin ja vastatuuleen. Koska tuulta oli vähän ja kupu liikkui maahan nähden aika lailla eteenpäin, oppilas ajautui kiitoradan päälle ja säikähti, jolloin yritti kääntäytyä vielä takaisin, jolloin siis laskeutui siinä.

Tässä tapauksessa voidaan todeta, että maakouluttaja teki arviointivirheen, joka johti puolestaan oppilaan virheeseen.

Aika toukokuu
Hyppääjä mies, 1 hyppy

Tapahtuma Oppilas ei noudattanut maasta annettuja ohjauskomentoja ja ajautui sivuun maalialueelta. Oppilas teki voimakkaan ohjausliikkeen juuri ennen maahantuloa ja tuli heilurissa kiviseen maastoon. Molemmat sääri-luut murtuivat.

Johtopäätökset Vikaa joko koulutuksessa tai oppilaassa. Oletettavasti ohjauskoulutus on annettu pätevästi, mutta ensimmäinen hyppy on monille niin raju kokemus, että rationaalinen toiminta unohtuu täysin ja paniikinomaiset reaktiot tulevat tilalle. Tässä tapauksessa ohjauskomennot annettiin maasta nuolen avulla. Radio-ohjauksen hyvä puoli on siinä, että oppilaan voi pitää 'näpeissään' paremmin ja antaa käskyjä vielä silloinkin kun oppilas poistuu selkää maalialueeseen päin jonnekin kentän ulkopuolelle tai maalialueen sivuun eikä siis enää näe nuolta.

Aika toukokuu
Hyppääjä nainen, 4 hyppyyä

Tapahtuma Hyvin mennyt pakkolaukaisuhyppy. Varjossa kiertäviä jotka oppilas potki auki oikeaoppisesti. Tämän jälkeen vasemman puolen laitatunnelit olivat rutussa ja kupu alkoi pyöriä. Oppilaan yritykset pumpata tunnelit auki olivat heikkoja. Oppilas käytti varavarjoa. Ei vaurioita.

Johtopäätökset Oletettavasti varjo olisi auennut pumppaamalla rauhallisesti muutamia kertoja. Usein on havaittavissa, että oppilaiden pumppausyritykset jäävät kovin hatariksi ja hätäisiksi. Kappulat vedetään hädin tuskin vyötärön kohdalle ja lasketaan ylös samantien ja ihmetellään miksi ei homma pelaa kuten oppitunnille kerrottiin.

Hyppymestari ehdottaa, että lievästi vajaatoimisen kuvun käsitteilyn koulutusta tehostetaan.

Aika toukokuu
Hyppääjä mies, 82 hyppyyä
Tapahtuma Hyppääjän oikea käsi meni sivuun alastulossa, koska hyppääjä teki

KOONNUT
MIMMA LEHTOVAARA
KUVAT
LASKUVARJOLEHDEN
ARKISTO

höyhennyksen liian aikaisin ja varjo sakkasi. Hyppääjä otti pudotessaan vastaan kädellään, joka sitten meni sijoiltaan.

Johtopäätös Hyppyn tarkoituksena oli kokeilla uutta varjotyyppeä, joka oli ominaisuuksiltaan rajumpi kuin ne varjot, joilla hyppääjä oli hypännyt aikaisemmin. Outo varjo vuoden ensimmäisellä hyppyllä ja vähäinen kokonaiskokemus aiheuttivat tapahtuneen. Vikaa asenteissa, koska totutteluhyppyä pitäisi tehdä tutulla kuvulla. Inhimillinen arviointivirhe ja väärä alastuloasento. Tuoreita lupakirjahyppääjiä pitäisi jatkokouluttaa enemmän.

Aika toukokuu
Hyppääjä mies, 599 hyppyyä

Tapahtuma Kuviohyppyn jälkeen avaus lipsahti matalalle. Kenellekään ryhmän jäsenelle ei vahinkoja.

Johtopäätökset Ei niinkään harvinainen erehdys hyppääjälle. Itse kullakin kokemuksia matalalle venähtäneistä avauksista, jotka ovat tapahtuneet epähuomiossa ilman että varjon avaamisessa sinänsä olisi ollut mitään vaikeuksia. Hyppääjät ehdottavat tarkempaa korkeuden tarkkailua ja mahdollisesti dytlerin käyttöä.

Aika toukokuu
Hyppääjä nainen, 220 hyppyyä

Tapahtuma Normaalisti sujuneen kuviohyppyn jälkeen hyppääjä ei löytänyt apuvarjon pampulaa. Hän haki pampulaa ja asento pyöri koko ajan. Varavarjoa käytettiin silminnäkijöiden mukaan hyvin matalalla, sillä se oli kehittynyt noin 100 metrissä. Hyppääjän laskeutuminen asfaltille huonossa alastuloasennossa johti hyppääjän loukkaantumiseen.

Johtopäätökset Apuvarjon pampula oli työntynyt pussin sisälle. Hyppääjä ei ollut tarkastanut laukaisujärjestelmää ennen uloshyppyä. Ilmeisesti sangen vähäinen hyppykokemus johti siihen, että hyppääjä menetti ajantajunsa ja unohti täysin korkeuden tarkkailun ja keskittyi vain pampulan kaivamiseen ulos taskusta. Aivan viime hetkellä avatun varavarjon kanssa ei ollut aikaa valita alastulopaikkaa tai ottaa kunnolla vastatuuleen tai väistellä esteitä, vaan hyp-

pääjä ikään kuin rojahti maahan kentällä sijaitsevalle parkkipaikalle ja katkaisi jalkansa.

Varusteiden tarkastus koneessa ennen uloshyppyä lisää turvallisuutta ja olisi estänyt tämän onnettomuuden. Ajantajuun ja varavarjon käyttöön liittyvät asiat pitäisi kerrata riittävän usein senkin jälkeen kun lupakirja on taskussa.

Aika huhtikuu

Hyppääjä mies, 73 hyppyä (oppilas)

Tapahtuma Oppilas hyppäsi koneesta 2500 metrin korkeudesta ja totutteli tauon jälkeen pitkään vapaaseen. Oppilas tuli mielestään avauskorkeuteen, mutta mittari näytti vielä noin 2000 metriä. Oppilaan alitajunta ja ajantaju kuitenkin "käskivät" avata varjon, minkä oppilas tekikin. Kun päävarjo oli kehittyvässä, FXC avasi varavarjon. Oppilas tuli maahan kahdella varjolla. Ei vahinkoja. Maassa mittari näytti 1500 metriä.

Aika syyskuu

Hyppääjä mies, 472 hyppyä

Tapahtuma Varjo auki täysin normaalisti, ei vajaatoimintaa. Hyppääjä tormuutteli ja teki tahallisen 'rusinan' kiertämällä ohjauspunokset käsien ympärille useita kertoja. Noin 500 metrissä hyppääjä päästi ohjauspunokset vapaaksi, mutta kupu ei auennutkaan kokonaan, vaan jäi reunatunneleista ruttuun siten, että ohjauspunokset kiersivät kuvun yli molemmilta puolilta. Hyppääjä kiskoi ohjauspunoksia, pumppasi ja yritti kaikin tavoin saada itse aiheuttamansa vajaatoiminnan selviämään. Toiselta puolelta tämä onnistuikin, jonka jälkeen kupu alkoi pyöriä voimakkaasti. Tällä tavalla tultiin 300 metriin, jolloin hyppääjä valmistautui varavarjon käyttöön. Yllättäen kupu aukesi täysin ja laskeutuminen hiekan viereen. Hyvä tuuri!

Johtopäätökset Jokainen tehköön itse.

Aika toukokuu

Hyppääjä mies, 1 hyppy

Tapahtuma Onnistunut uloshyppy, varjo kehittyi normaalisti. Oppilas ei kuitenkaan saanut puolijarruja auki ja näin hän ajautui sivuun maaliinjalta erään talon seinään. Oppilaan kantapäätä murtui. Syynä siihen, ettei oppilas saanut jarruja auki oli niiden virheellinen asennus. Ylimääräisille ohjauspunoksille tarkoitettu kumilenkki oli vedetty kääremeensilmän läpi.

Johtopäätös Pakkausvirhe, jota tarkastaja ei ollut huomannut. Oppilaan ensimmäinen hyppy, joten hän varsin avuton. Vaaratilanneraportista ei käy ilmi mitä maakouluttaja teki auttaakseen oppilasta. Neuvottiinko häntä ohjaamaan esimerkiksi takimmaisista kantohihnoista, vai annettiin käsky käyttää varavarjoa, vai joutuiko oppilas tuulen vietäväksi?

Tässä tapauksessa oppilas oli kokoneempien hyppääjien huolimattomuuden uhri.

Aika syyskuu

Hyppääjä nainen, 58 hyppyä

Tapahtuma Täysin normaalin hypyn ja avauksen jälkeen FCX yhtäkkiä pokahti ja avasi varavarjon noin 300 metrissä. Ei vahinkoja. Vastaavia tapauksia viime kesänä kahdeksan.

Aika kesäkuu

Hyppääjä mies, 81 hyppyä (oppilas)

Tapahtuma Oppilas suoritti käännöstä ja joutui voimakkaaseen lattakierteeseen, josta hän sitten kääntyi selälleen. Oppilaan onnistui kuitenkin stabiloida asentonsa ja hän ryhtyi avaamaan varjoaan. Asento kääntyi kyljelleen ja avauksessa toisen käden sormi takertui punokseen, jonka seurauksena sormi murtui ensimmäisen nivelen kohdalta. Alastulossa ei ongelmia.

Johtopäätökset Oppilas lähti tekemään käännöstä liian rajusti ja tämä johti hänet lattakierteeseen. Siitä alkanut kohellus johti vahinkoon. Koulutuksessa olisi painotettava rauhallisuutta suorituksissa, mutta se ei tietenkään estä oppilasta tekemästä rajujakin liikkeitä, silloin kun opetellaan vapaan pudotuksen taitoja.

Tässä nimenomaisessa tapauksessa oppilaan varsin suuri hyppymäärä oppilaaksi ja hänen korkeahko ikänsä tuovat mieleen ajatuksen siitä, onko tämänkaltainen suoritus oppilaalle liian vaikea.

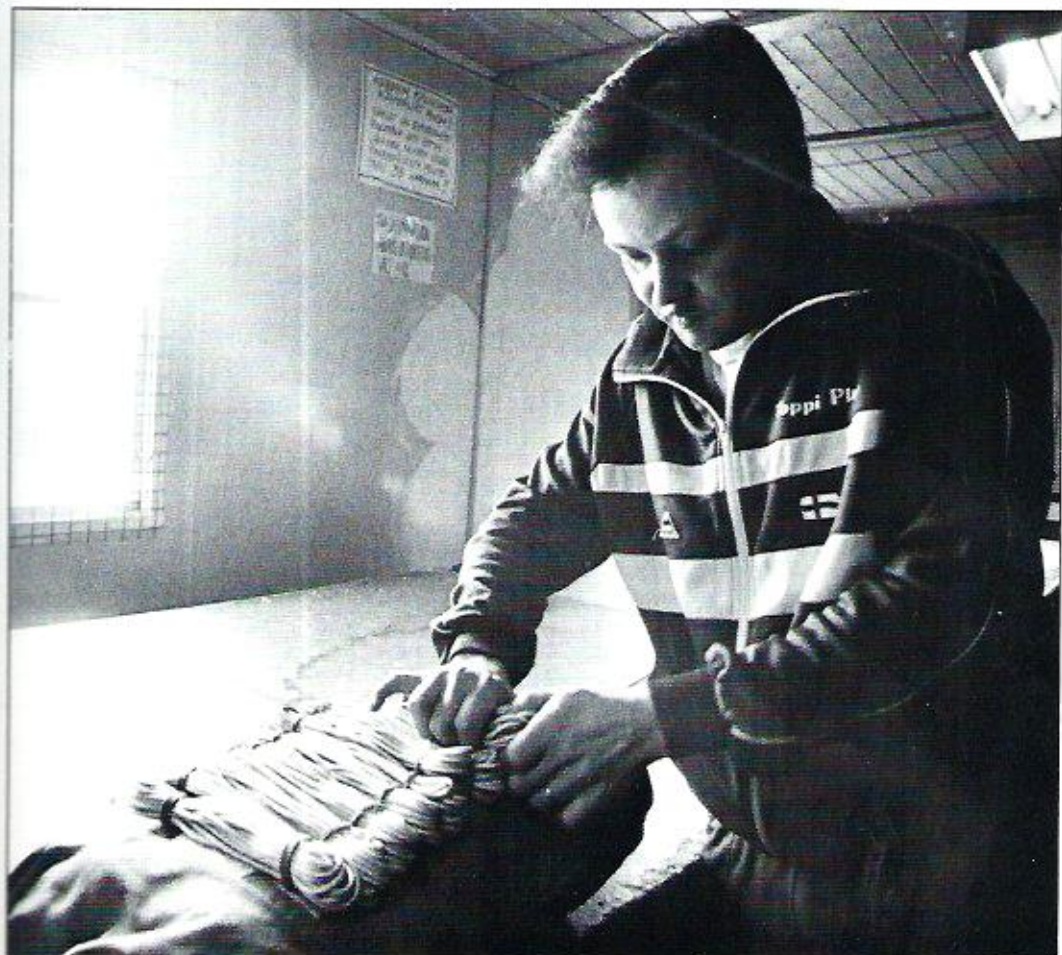
Aika heinäkuu

Hyppääjä nainen, 410 hyppyä

Tapahtuma Hyppääjä törmäsi kuvun varassa toisen hyppääjän kuvun etukulmaan. Törmäyksen jalat osuivat kuvun reunaan. Ei vahinkoja.

Hyppääjä itse esittää tapahtuman syyksi liian huonon liukumisen.

Johtopäätökset Ilmeisesti syynä oli myös se, että hyppääjät eivät tarkkailleet riittävästi ympäristöään ohjaamisen aikana. Jos törmäys on tapahtunut heti avauksessa (ei ilmene raportista) niin silloin hyppääjät ovat aukaisseet liian lähellä toisiaan. Siinä asiassa olisi auttanut, tietysti tehokas liuku, mutta myös toisten tarkkailu hypyn loppuun saakka. Avauksethan voi porastaa paitsi vaakatasossa myös korkeuserojen avulla.

Huolellinen pakkaaminen säästää varavarjoa. Itsestään selvä asia, joka joskus tahtoo unohtua. Pakkausvirheet ovat lähinnä lupakirjahyppääjien helmasyntejä, mutta kävipä viime kesänä oppilaillekin ja etenkin varjojen tarkastajille käypä.

Aika kesäkuu

Hyppääjä mies, 60 hyppyä

Tapahtuma Oppilaan oli tarkoitus hypätä 15 sekunnin stabiiliharjoitus. Alku menikin hyvin mutta noin 10 sekunnin jälkeen alkoi lattakierre, jota oppilas yritti pysäyttää. Seurauksena oli se, että lattakierteen suunta vaihtui. Pyörimistä jatkui siihen saakka kunnes oppilas avasi päävarjonsa noin 300 metrissä. Oppilaalla ei ollut painelaukaisijaa. Tämänkaltaiset ongelmat jo aikaisemmilta hypyiltä tuttuja.

Johtopäätökset FXC:n tarpeellisuus kokeneemmallakin hyppääjällä voi joskus olla ilmeinen. Jos oppilaalla jatkuvasti lattakierreongelmia, voisi ratkaisuna olla hyppy hypymestarin kanssa, joka auttaisi oppilasta löytämään stabiilin asennon. Korkeuden tarkkailu pitäisi jotenkin onnistua takomaan ihmisten päähän.

Aika kesäkuu

Hyppääjä mies, 10 hyppyä

Tapahtuma Hyppääjä hypäsi pakkolaukaisuhypyn. Varjon (PC) etupuoli oli rutussa ja se pyöri ja vajosi melko lujaa. Hyppääjä yritti poistaa pyörimistä siihen asti kunnes FCX laukaisi varavarjon, jonka apuvarjo tarttui päävarjon punoksiin. Noin 100–150 metrissä oppilas veti varavarjon kahvasta, jolloin päävarjo irtosi (Chaser-oppilastandem) ja varavarjo aukesi kokonaan. Hyppääjä laskeutui vahingoittumattomana metsään. Hyppääjä oli varavarjon varassa noin 15 sekuntia.

PC:n vajaatoiminnan syytä ei pystytty selvittämään. Oppilas toimi koulutuksen vastaisesti selvittäessään vajaatoimintaa liian pitkään. Oppilaan mielestä tilanne oli koko ajan hallinnassa.

Johtopäätös Oppilas ei ollut omaksunut koulutusta riittävästi. Ilmeisesti tehostamisen varaa tässä asiassa. Voidaan keskustella siitä, onko PC-tandem -systeemi paras mahdollinen alkeishyppääjälle. Vaihtoehtoja ainakin on tänä päivänä riittävästi.

Aika heinäkuu

Hyppääjä nainen, 34 hyppyä

Tapahtuma Hyppääjä lähti 12 sekunnin vapaapudotus-harjoittelulle. Uloshyppy onnistui aluksi hyvin, mutta sitten asento kääntyi selälleen ja pysyi siinä kunnes painelaukaisija avasi varavarjon noin 400 metrin korkeudessa.

Johtopäätökset Koulutuksessa painotettava sitä kuinka stabiilin asennon saa onnistumaan (ns. apinaraivo X). Tässäkin tapauksessa selkästabiilista olisi ollut hyvin helppoa

kääntyä vatsalleen. Vaaralanneraportista saa käsityksen, että oppilas ei tehnyt mitään muuta kuin antoi mennä. Onneksi oli FXC.

Aika toukokuu

Hyppääjä mies, 2643 hyppyä

Tapahtuma Hyppääjä ei löytänyt pampulaa, yritti kolme kertaa hapuilla sitä. Ei edelleenkään löytänyt, jolloin hyppääjä käytti varavarjoa, joka oli auki noin 500 metrissä. Ei vahinkoja.

Hyppääjä ei ollut tarkistanut varusteitaan koneessa ennen uloshyppyä.

Johtopäätös Huolimattomuus samaa kuin edellisessä tapauksessa. Hyppääjän kokeneisuus kuitenkin ohjasi toimimaan ajoissa oikein, joten mitään ongelmia ei syntynyt. Asenteissa ja huolellisuudessa toivomisen varaa hyppykokemuksesta riippumatta.

Aika heinäkuu

Hyppääjä nainen, 208 hyppyä

Tapahtuma Hyppääjä päästi apuvarjon normaalisti noin 800 metrissä. Päävarjo ei kuitenkaan auennut ja reppu pysyi suljettuna. Hyppääjä avasi varavarjon ja sen jälkeen päävarjo alkoi hitaasti purkautua repusta. Hyppääjä päästi kivan irti.

Johtopäätökset Synnä tapahtumaan ilmeisesti turbulenssi, koska pakkausvirhettä ei löydetty. Hyppääjän olisi pitänyt tehdä ensin kuvunpäästö ja vasta sitten avata varavarjo. Tässäkin tapauksessa päävarjo alkoi avautua kun varavarjo oli auki. Kupujen sekaantumisen vaara on aina olemassa, jos ne molemmat ovat yhtäaikaa auki. Seikkaa lienee painotettava koulutuksessa ja etenkin siinä vaiheessa kun oppilas ostaa oman varjon, sillä oppilastandemissa tämänkaltaisen vaara on Stevensin systeemin takia vähäisempi.

Aika lokakuu

Hyppääjä mies, 10 hyppyä

Tapahtuma Pakkolaukaisuhypyllä varavarjo avautui yhdessä päävarjon kanssa. Molemmat kuvut avautuivat normaalisti. Oppilas kokosi päävarjon jalkojensa väliin ja laskeutui varavarjolla. Ei vahinkoja. Synnä tapahtuneeseen oli se, että pakkolaukaisuhihna oli todennäköisesti joutunut uloshyppäessä varavarjon läpän alle ja vetänyt varavarjon sokat auki.

Johtopäätökset Pakkolaukaisuhihna pidettävä uloshyppäessä riittävän ylhäällä. Hypymestari ehdottaa muutostyötä reppuun, ettei hihna pääse läpän alle. Hypyllä käytettiin Strong Enterprises Combination tandemia.

Apuvarjoon siirtyminen tuottaa välillä ongelmia oppilaille ja tuoreille lupakirjahyppääjille. Apuvarjo pitäisi päästää ilmapirtaan välittömästi, koska se voi soikeuttaa ranteen ympärille ja ongelmat ovat heti edessä. Helposti välitettävissä.

Aika elokuu

Hyppääjä mies, 141 hyppyä

Tapahtuma Hyppääjä käänsi finaaliin liian matalalla ja ilmeisen rajulla liikkeellä, koska varjo sakkasi. Hyppääjä loukkaantui kovassa alustulossa siten, että sääriiluut menivät poikki.

Maahantulo oli lähes myötätuuleen ja maasto epätasainen.

Johtopäätökset Finaaleille lisää mittaa, rauhalliset ohjausliikkeet ovat ilmeisesti reseptinä. Hyppääjän kokonaiskokemus varsin vähäinen ja kesän aikana oli kertynyt vain muutamia hyppejä. Näillä seikoilla lienee ollut osuutta asiaan.

Aika syyskuu

Hyppääjä mies, 24 hyppyä

Tapahtuma Oppilaan piti suorittaa 10 sekunnin vapaapudotus. Hän joutui kuitenkin lattakierteeseen, jota korjailtaessa korkeuden tarkkailu unohtui. Oppilas avasi päävarjonsa oman arvionsa mukaan noin 400 metrissä, jolloin lähes samanaikaisesti FCX avasi varavarjon. Ei vahinkoja.

Johtopäätös Lattakierteen korjaamiseen syvennyttiin niin täysin, että kaikki muu unohtui. Koulutuksessa painotettava oikeaa avauskorkeutta aina vain enemmän. Oppilaille 'mietiskelyharjoituksia' sekuntikellon kanssa.

Aika kesäkuu

Hyppääjä mies, 11 hyppyä

Tapahtuma Oppilaalla oli tehtävänä harjoitusveto ja suoritus olisi varmasti mennyt mukavasti jos oppilas olisi katsonut mistä hän vetää. Nyt kävi niin, että oppilas veti erehdyksessä kuvun irtipäästöpampulasta. Valjaissa oli Stevensin systeemi ja tästä syystä varavarjo avautui välittömästi. Ei vahinkoja.

Johtopäätökset Tapahtuneen syynä ilman muuta se, että oppilas ei katsonut mistä hän veti. Katsomisen tärkeyttä korostetaan kyllä koulutuksessa, mutta teoria käytäntöä helpompi.

VAARATILANTEISTA 1988

Raportteja tehtiin oppilaita oli näistä

93
59

Oppilaiden vaaratilanteet

Loukkaantumiset:

17

luunmurtumiset (jalka 7, muut 5)
olkapäähän sijoiltaanmeno
nilkan venähtäminen
painauma lantionikamaan
selän loukkaantuminen

12
2
1
1
1

Loukkaantuneiden hyppykokemus

0-10 hyppyä

13

11-30

1

31-50

1

51-

2

miehiä

11

naisia

6

Vajaatoiminnot

totaaliset

6

muut

12

luultuja vajaatoimintoja

3

kaluston rikkoutuminen

3

Johtopäätökset Joko koulutus ollut luvattoman huonoa tai oppilaan omaksumiskyky tavallista heikompi. Perusasia, ei edes varsinainen vaaratilanne, joka pitää pystyä selvittämään, vaikka kokemusta vähän.

Aika lokakuu

Hyppääjä mies, 2 hyppyä

Tapahtuma Oppilas laskeutui oikeaoppisesti vasta tuuleen, puolijarruilla kuten koulutettu. Ilmeisesti jalat olivat hiukan edessä tai sitten oppilas avasi ne viime senteillä, koska jalkojen osuessa ruohomättääseen, toinen sääri luru murtui. Radiokouluttajan mukaan oppilas ei tullut kovaa maahan. Radiokouluttaja ei myöskään nähnyt, että jalat olisivat olleet erillään, mutta oppilas kertoi jälkeensä itse, että hän saattoi avata jalat juuri ennen maata.

Lievästi epätasainen maali-alue on voinut vaikuttaa tapahtuneeseen.

Johtopäätös Alastulokoulutuksessa pitäisi korostaa, että jaloilla ei saa ottaa iskua vastaan, vaan pitää pyrkiä kierättämään. Koska ensimmäisillä hyppyillä on usein varsin tyyntä, varjo liikkuu maahan nähden aika paljon eteenpäin.

Olisiko jo alkeiskoulutuksessa opetettava täysjarrutus?

Aika syyskuu

Hyppääjä nainen, 29 hyppyä

Tapahtuma Aukaisussa kahvan mukaan tarttui tuulipuseron kangasta joka repesi. Hyppääjä päästi kahvan irti eikä enää löytänyt sitä. Hyppääjä joutui turvautumaan varavarjoo. Ei vahinkoja.

Johtopäätös Oppilaille sellaiset haalarit, ettei ole mahdollista repiä niitä rikki eikä kangasta lepata häiritsevästi kahvojen lähellä. Raportista ei käy ilmi, tekikö oppilas kuvun irtipäästöä lainkaan.

Aika elokuu

Hyppääjä mies, 88 hyppyä

Tapahtuma Hyppääjän päästäessä apuvarjoa, sen yhdyspunos kiertyi ranteen ympärille. Hyppääjä avasi varavarjon, koska ei saanut irrotettua yhdyspunosta ranteestaan. Ei vahinkoja.

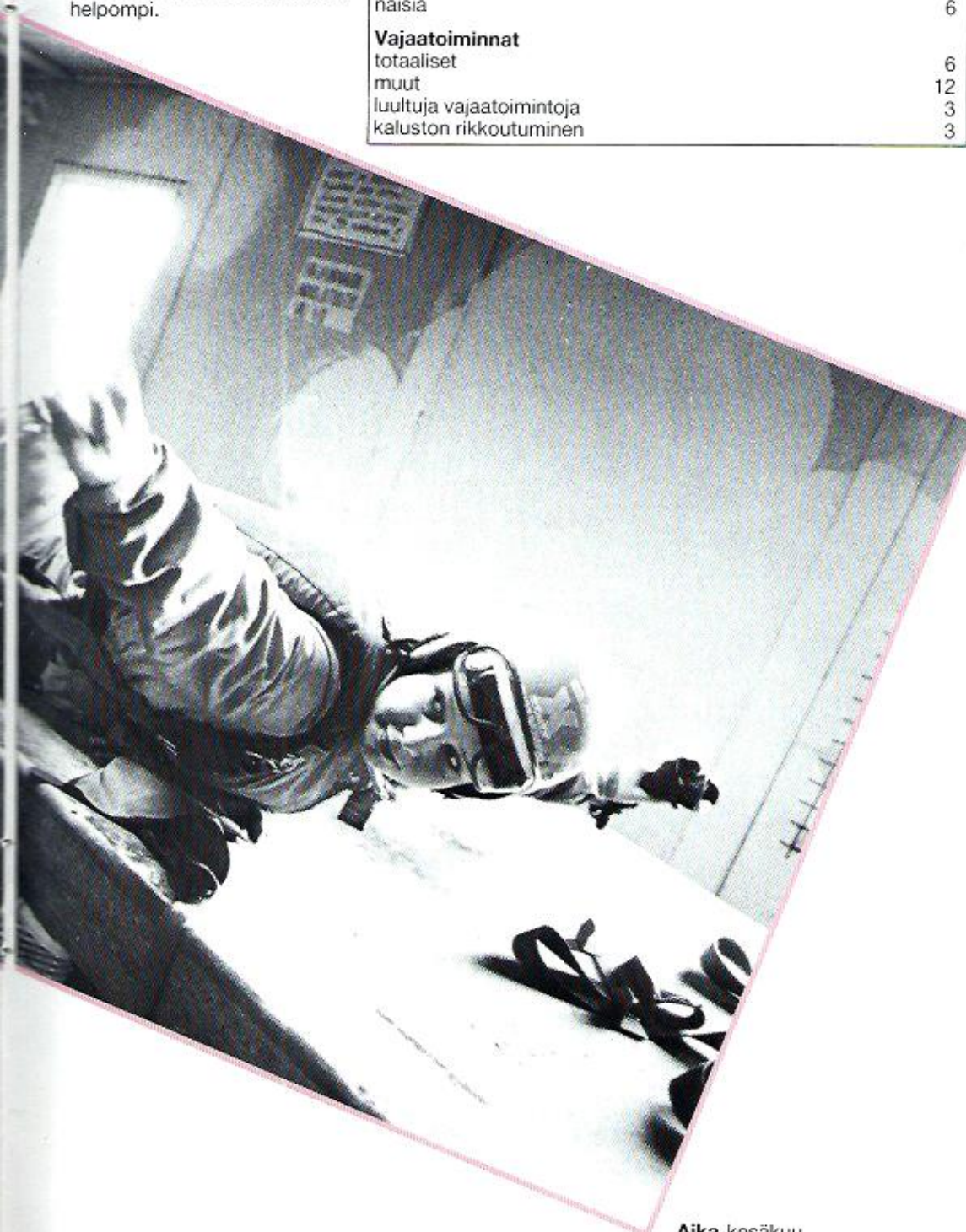
Hyppääjä itse ilmoittaa, että hän piti apuvarjoa hetken kädessään.

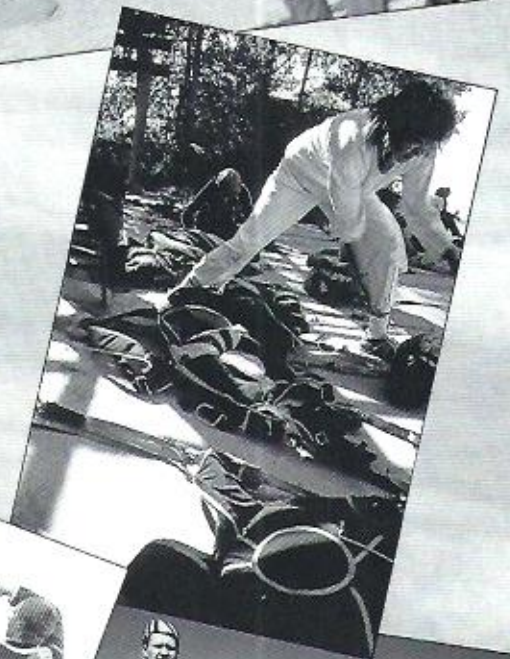
Johtopäätös Ilmeisesti siitä syystä, että apuvarjoa ei heti laskettu ilmavirtaan, yhdyspunos kiertyi tiukasti ranteen ympärille. Erityisesti tuoreille lupakirjahyppääjille korostettava, että apuvarjo laskettava heti ilmavirtaan.

Aika kesäkuu

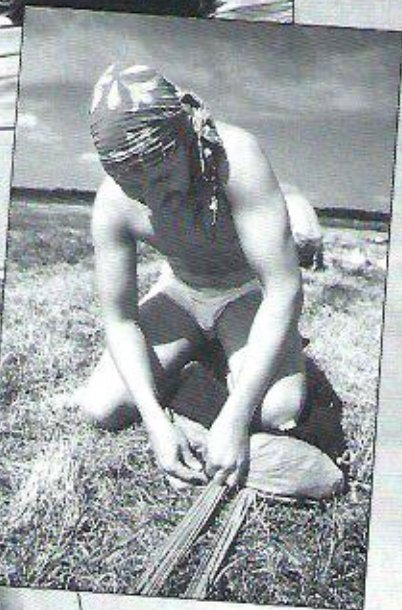
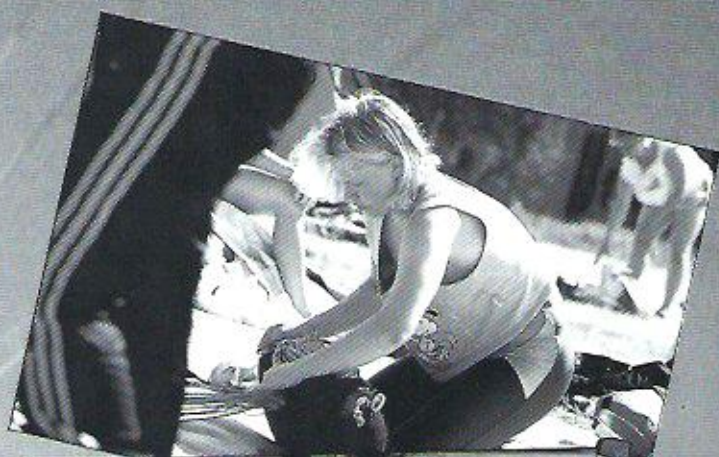
Hyppääjä mies, 6 hyppyä

Tapahtuma Oppilaalla varjossa kierteitä. Oppilas ei muistanut mitä tilanteessa pitää tehdä ja päätti käyttää varavarjoa. Ei vahinkoja.

HYPPÄÄJIÄ 1988

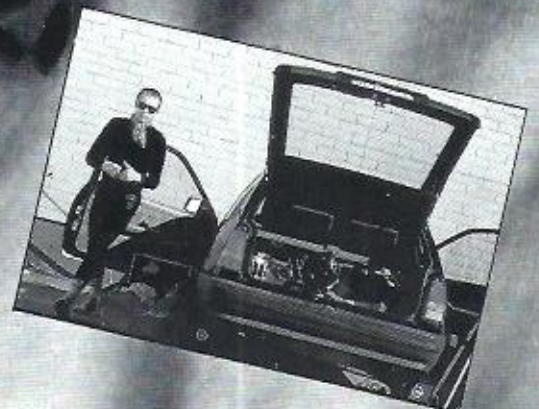

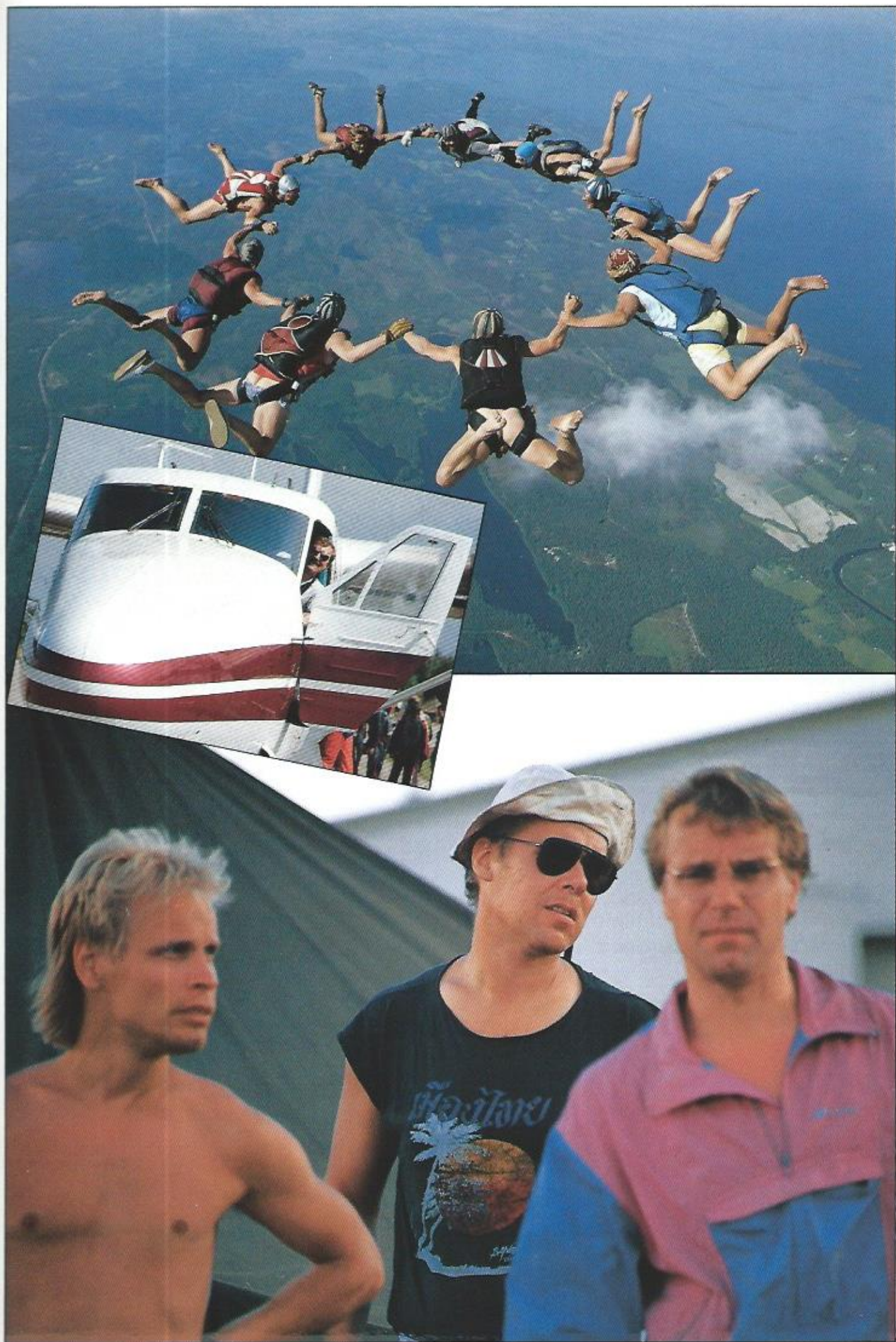
Friendship Boogie

HELSINKI

1988

MILJOONALAATIKKO

Haluatko ostaa, myydä, vaihtaa, vuokrata, lainata jotain tavaraa? Laita ilmoitus Laskuvarjourheiluun. Se ei maksa mitään lehden tilaajille. Lähetä ilmoituksesi osoitteella Laskuvarjourheilu-lehti, PL 653, 00101 Helsinki tai jätä se kirjukuoressa Suomen Laskuvarjokerhon seinälle. Toimi ennen maaliskuun 10. päivää, niin ilmoituksesi ehtii huhtikuun lehteen.

PARA-SHOP

- Urheiluvarjot
- Pelastusvarjot
- Vetovarjot
- Rinnevarjot
- Muita tarvikkeita

Mauri Rajala

Kamajankuja 4 A 4
36240 Nattari
MR-Hankinta 931-645 599

PROJEKTINHALLINTAA

Rakennuttamisen osa- ja kokonaispalveluja yksityisiin, julkisiin ja teollisuuden rakennushankkeisiin.

ATK-järjestelmämme takaavat projektin kaikissa vaiheissa hallitun ohjauksen ja seurannan:

- projektin johtotehtävät
- suunnittelun ohjaus
- projekti- ja rakentamisaikataulut
- kustannuslaskennat
- urakkasopimusten laatimiset
- määrälaskennat
- kustannus/aikatauluriippuvuudet
- resurssi/aikatauluoptimointi
- kustannus/aikatauluraportointi

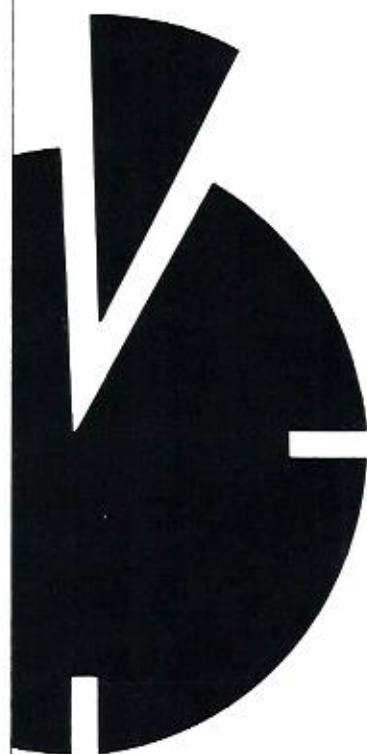
AARO KOHONEN OY
RAKENNUTTAJAPALVELUYKSIKKÖ

PL 17 02211 ESIRJO Puh. 090088791. Faksi 122947 aikoje. Telekopio 09008037715

Suomen Rakennuttajatoimistojen Liitto ry:n jäsen

**ANTEEKSI, ETTÄ TÄMÄ PLARI
ON MYÖHÄSSÄ.
LUPAAMME RYHDISTÄYTYÄ!**

-TOIMITUS-

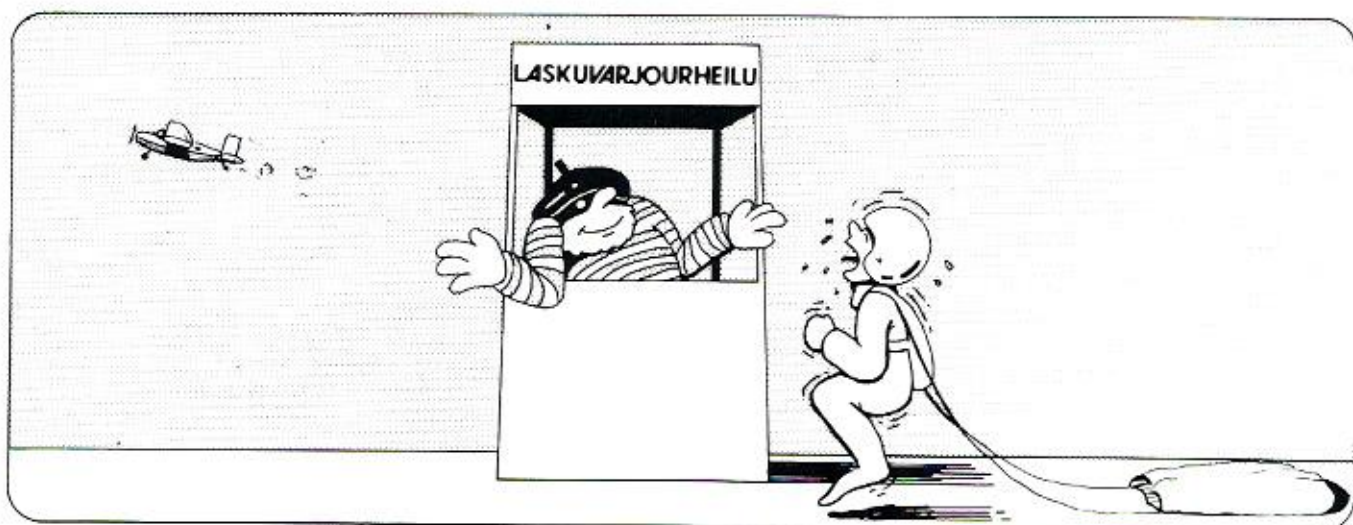
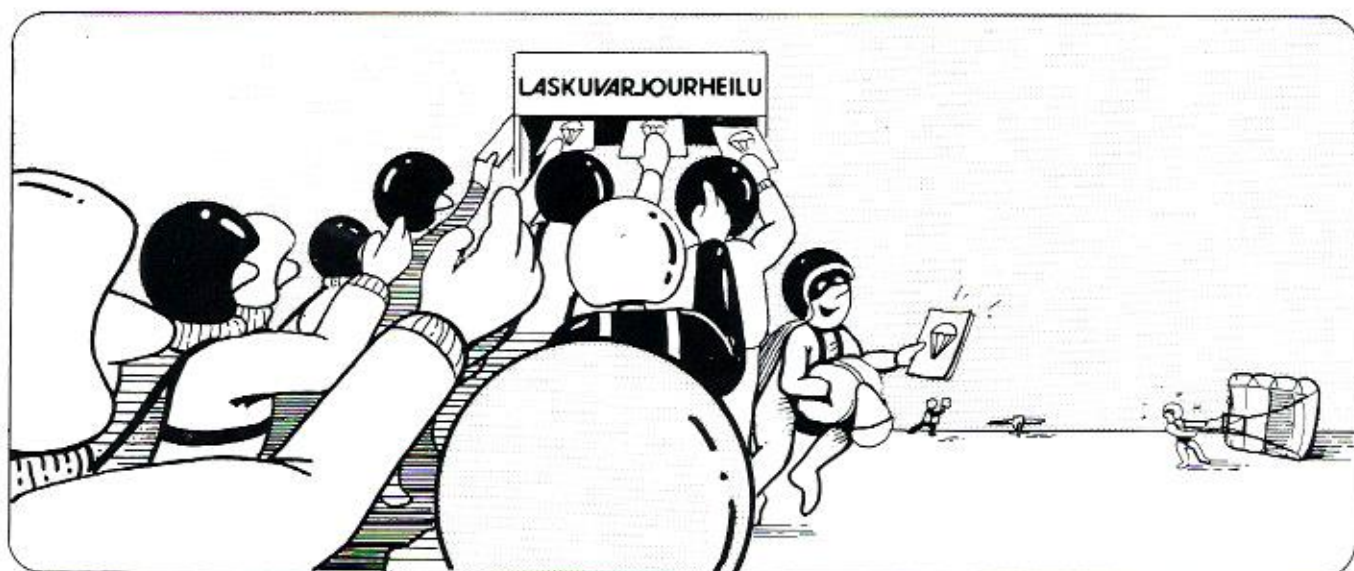
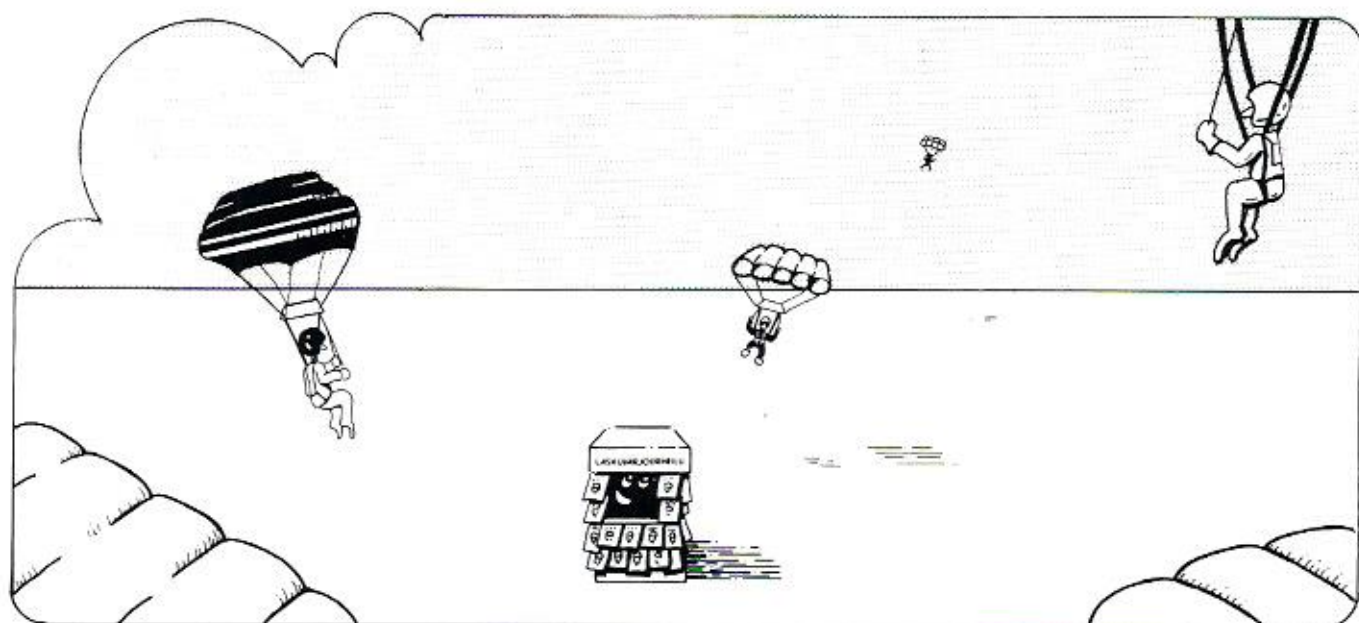

**Kun
puhut
määrä-
aikais-
töistä,
puhu
meistä.**

EILAKAISLA OY

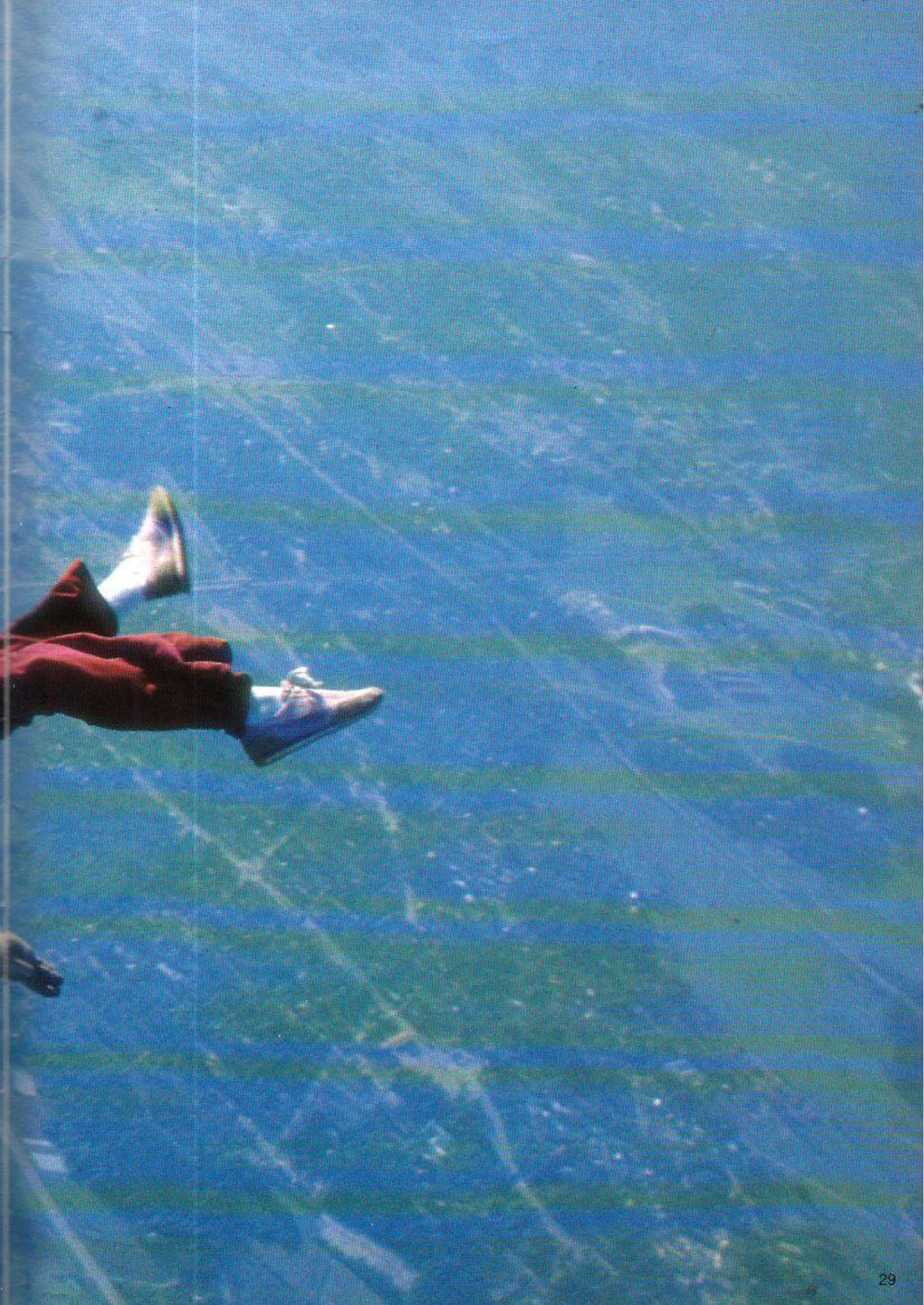
TOIMIALAPALVELU
Maistraatinportti 4A, 00240 Helsinki. Puhelin 145 011.
Tapiolan keskustorni, 02100 Espoo. Puhelin 455 0022.

**LASKUVARJOLEHTI
TOIVOTTA
LUKIJOLLEEN
MENESTYKSELLISTÄ
JA
TURVALLISTA
HYPPYVUOTTA!**

VAPAAVALINTAISIA VÄKKYRÖITÄ – HOLTITONTA PYÖRIMISTÄ
FREESTYLE TULOSSA

Tänä päivänä maassamme hypätään hyvin yksipuolisesti. Joissain kerhoissa väännetään vain ja ainoastaan tempua, joissain taas ei yksin hyppääminen tulisi kuuloonkaan. Okei, selvähän se. Näin täytyykin tehdä mikäli tavoitteena on kilpailut ja kunnan lajiharjoittelu. Harjoitella täytyy. Mutta vaikka kuinka lujaa harjoittelisi, näyttää muita kuin omaan kilpailulajiin tähtääviä hyppyjä kertyvän n. 10–30 % vuoden hyppymäärästä. Mitä näillä hyppyillä sitten tehdään? Opetetaan muita, lotmitaan lotmimisen ilosta, kerätään hyppymäärää...

Vapaa on elementtini

"Olen hypännyt reilusti yli 1000 kertaa. Jep, mitaleita on tullut. Maan parhaita hyppääjiä, ajattelin itsestäni. Eräänä päivänä kokeilin vaakaseisontaa ja siitä käännöksiä, vapaa kun on oma elementtini. Ja jumalauta, minä en pysynyt edes stabiilissa, saati sitten käännöksiä. Nyt olen huomannut että hyppääjäntaipaaleeni on ottanut vasta vauvanaskeleen kohti edes siedettävää osaamista."

Näin kuului erään kokeneen hyppääjän kommentti freestyle-hypyn jälkeen. Ja tottahan se on. Me olemme niin tottuneita putoamaan siinä omassa asennossamme että kaikki muu on täyttä hebreaa. Kokeile vaikka!

Käännös – käännös
– voltti – käännös...
Eipäs vaan etuvoltti,
tynnyri,
vaakaseisonta,
helikopteri,
tynnyriliuku,
selkästabiili.
Freestyle on tulossa,
siitähän saatiin
esimakua Norman
Kentin hienosta
videofilmistä, joka
tietenkin kuluu
nauhureissa näin
talven aikana.

Oheisessa jutussa
annetaan vinkkejä
aloittelevalle
freestyle-
hyppääjälle, sillä
alussa ei
kokenutkaan
hyppääjä välttämättä
tee puhtaasti
liikkeitä.

Vapaata tyyliä eli freestyleä

Vapaavalintaisilla, elin nk. freestyle-liikkeillä, on tarkoitus oppia hallitsemaan itsensä vapaassa pudotuksessa erilaisissa asennoissa. Freestyle-liikkeitä on tietysti niin useita kuin on tekijöitäkin. Tärkein seikka niissä kuitenkin on se, että kaikki liikkeet ja asennot on etukäteen suunniteltuja ja harjoiteltuja. Hyppy, jolle lähdetään ilman hyvää valmistautumista ja harjoittelua, ei ole juuri minkään arvoinen. Vapaan pudotuksen aikana ei keksitä tekemistä, vaan siellä toteutetaan harjoiteltuja suunnitelmia.

Ennen jokaista liikettä tulee muistaa tarkistaa korkeus! Freestylessä vauhti on kova ja keskittyminen uuden liikkeen suorittamiseen tiivistä. Aika kuluu ja korkeus hupenee.

Seuraavassa erilaisia esimerkkiliikkeitä ja ideoita kuinka niitä voisi tehdä.

1. Etuvoltti

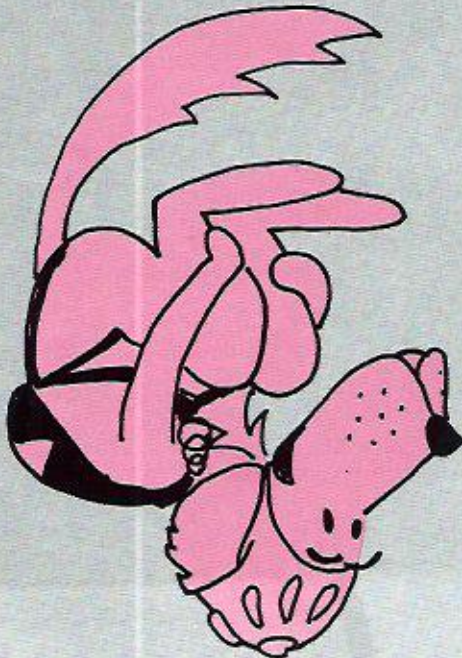
- tarkista korkeus
- työnnä jalat suoraksi ja pidä niitä erillään
- vie kädet taakse sivuille ja taivuta ylävartaloa terävästi alaspäin
- voltti jatkuu tässä asennossa
- kun olet taas tulossa oikeinpäin, oikease alkuperäinen asento

2. Tynnyri

- tarkista korkeus
- pidä kädet sivulla
- jalat hieman yhteenpäin
- vedä käsi sisään, paina olkapäätä terävästi alaspäin
- vedä toinen käsi sisään
- kun olet taas tulossa oikeinpäin, oikease alkuperäinen asento

3. Stand up

- tarkista korkeus
- laita jalat yhteen, koukista jalkoja rintaa kohti
- asento kääntyy lähinnä etukenoiseen istuma-asentoon
- pidä käsiä koko ajan mahdollisimman leveällä etusivulla ja hae niillä stabiili
- paina jalkoja "hitaasti" suoriksi (yhdessä)
- asento edelleen etukenoisen
- oikease vartaloasi työntämällä lantiota eteenpäin ja viemällä kädet sivuille
- suoran asennon säilytät hakemalla tasapainoa käsillä ja lantiolla
- Huom! asennossa putoat erittäin lujaa

4. Vaakaseisonta

- tarkista korkeus
- koukista jalka, jonka aiot työntää alas, koukkuun vatsalle
- pidä toinen jalka suorana takana, kädet sivulla
- oikease koulussa oleva jalka "hitaasti" suoraksi alas
- oikease myös nilkka, varpaat kohti maata
- asento kääntyy helposti, pidä se suunnassa käsillä
- tässä asennossa voit myös tehdä esim. käännöksiä käyttämällä normaalia kääntymistekniikkaa, tee liikkeit hitaasti ja rauhallisesti
- normaaliin asentoon pääset vetämällä jalan alhaalta takaisin

5. Takavoltti suurin vartaloin

- tarkista korkeus
- takavoltti suurin vartaloin vaatii useamman voltin suorittamista peräkkäin, jolloin vauhti haetaan normaalista voltista
- aloita kuten normaali takavoltti
- kun voltti kääntyy taas vatsa-maata-kohti asentoon, älä jätä käsiäsi eteen, vaan paina ne uudelleen taakse uutta voltia varten.
- toiselle voltille lähdettyäsi voit jo samalla oikeista vartaloasi jaloista suoriksi
- säilytä lantiossasi eteen-taakse liike, jolla voit elää voltien mukaan
- käytä käsiäsi voltien vauhdinantajana
- pidä jalat koko ajan yhdessä
- VARO! muutaman voltin jälkeen vauhti kiihtyy niin lujaksi, että sinun ei tarvitse paljoakaan itse auttaa voltien teossa... mutta, myös pääsi menee melko sekaisin. Usean voltin jälkeen pysäyttääsi liikkeen menee hetki ennen kuin pystyt mm. lukemaan mittaritaulua.

6. Tynnyriliuku

- tarkoitus tehdä useita tynnyreitä jatkuvalla vauhdilla liu'un ajan
- totea korkeutesi
- ota liukuasento ja aloita liukuminen
- paina olkapäätä ja kättä terävästi alas
- jatka olkapäällä ja takana olevilla käsillä terävähköjä painamisia aina uuden tynnyrin alkaessa
- lopeta liuku ja tynnyrit levittämällä kädet sivuille eteen ja koukistamalla jalkoja hetkeksi

7. Liikkuminen selkästabilissa

- selkästabilissa voit tehdä kaikki samat liikkeet kuin normaalissakin vapaapudotusasennossa
- muista, että selkästabilissa mittarisi "valehtelee"
- stabiloi ensin lentoasentosi selällään
- oikea selkälennoasento:
  - jalat hieman koukussa erillään
  - kädet alhaalla takana etukautta vietyinä erillään
  - asento hieman "istuva"
- kääntymiset tapahtuvat painamalla kättä ja nostamalla hieman toista, jalkoja voi myös käyttää apuna
- taivuta samalla vartaloasi
- voltit kuten normaalisti, osin peilikuvatoimenpiteinä

Harjoittelu

Pyri harjoittelemaan jokainen liike ja asento maassa mahdollisimman todentuntuisessa ympäristössä. Näitä ovat esim. vapaapudotusvaljaat tai harjoituslauta. Pyri tekemään simuloiden jokainen liike maassa. Tällä tavalla tulet miettineeksi mitä teet käsillä siinä ja siinä vaiheessa jne.

Tee hypyllesi kunnon suunnitelma ja pyri toteuttamaan vain ja ainoastaan se. Keskity suorituksisi kunnolla. Näin muistat jokaisen raajasi ja tiedostat niiden tehtävät.

Muista, että olet menossa oppimaan oman itsesi hallitsemista. Sitä ei kukaan opi ensimmäisellä hypyllä. Älä siis masennu, vaan opi virheistä.

TEKSTI TIMO RANTALA
PIIRROKSET ARI LAITINEN

KAUSALAINEN EERO

884

MARATONKILJÄ 1 A 2
01280 VANTAA